

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

RAPORT la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție

nr. 476 din 19.12.2023, lec.II

În conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a fost sesizată spre dezbateră în fond cu proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, înregistrat în Parlament cu nr. 476 din 19.12.2023, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a deputaților în Parlamentul Republicii Moldova.

Prevederile proiectului rezultă urmare modificărilor efectuate în diverse acte normative, precum și urmare a aprobării strategiilor și politicilor naționale ale Republicii Moldova în domeniul anticorupție.

Potrivit prevederilor art. 49¹ din Regulamentul Parlamentului a fost anunțată demararea consultărilor publice pe marginea acestui proiect, fiind publicat anunțul corespunzător pe pagina web a Parlamentului cu organizarea ședințe în grupuri de lucru pentru definitivarea acestuia.

În cadrul pregătirii acestuia pentru dezbateră în a doua lectură, la ședința Comisiei au fost examinate amendamentele, propunerile și obiecțiile înaintate de deputați, comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Centrul Național Anticorupție, Banca Națională a Moldovei, societatea civilă, rezultatele cărora sânt expuse în sinteză care este parte componentă a prezentului raport.

Proiectul care se anexează la raportul dat este redactat urmare consultărilor publice reieșind din propunerile și obiecțiile acceptate.

În concluzie, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în rezultatul examinării proiectului respectiv în ședința sa din 24 aprilie 2024 a propus cu votul majorității membrilor comisiei adoptarea proiectului de către Parlament.

Lilian CARP
Președintele Comisiei

Ex.: I. Fondos

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 209–211, art. 683), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În clauza de adoptare, enunțul „Prezenta lege stabilește cadrul juridic, principiile de activitate, atribuțiile, obligațiile și drepturile Centrului Național Anticorupție, precum și condițiile serviciului în organele lui.” se exclude.

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Articolul 1. Domeniul de reglementare

Prezenta lege reglementează cadrul juridic, principiile de activitate, misiunea, funcțiile, atribuțiile și drepturile Centrului Național Anticorupție, precum și modul de organizare și funcționare a acestuia.”

3. Legea se completează cu articolul 1¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 1¹. Statutul Centrului Național Anticorupție

(1) Centrul Național Anticorupție (denumit în continuare *Centru*) este o autoritate publică autonomă specializată în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile.

(2) Centrul este persoană juridică de drept public, dispune de conturi trezoreriale, de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și de alte atribute necesare stabilite de legislație.

(3) Centrul este un organ apolitic, nu acordă asistență și nu sprijină niciun partid politic.

(4) Centrul este independent în activitatea sa și se supune doar legii. Centrul dispune de independență organizațională, funcțională și operațională în condițiile stabilite de lege.”

4. Articolul 3 se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) integrității;”.

5. Legea se completează cu articolul 3¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 3¹. Finanțarea activității Centrului

(1) Centrul este finanțat de la bugetul de stat, precum și din alte surse neinterzise de lege.

(2) Centrul elaborează, aprobă și administrează bugetul conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.”

6. Denumirea capitolului II va avea următorul cuprins:

**„Capitolul II
MISIUNEA, FUNCȚIILE, ATRIBUȚIILE
ȘI DREPTURILE CENTRULUI”.**

7. Articolele 4 și 5 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 4. Misiunea Centrului

Centrul are misiunea de a preveni și a combate corupția în Republica Moldova prin aplicarea cadrului normativ și instituțional de prevenire și combatere a corupției, consolidând sistemul național de integritate și sporind încrederea cetățenilor în statul de drept.

Articolul 5. Funcțiile Centrului

(1) În vederea realizării misiunii sale, Centrul are următoarele funcții:

a) prevenirea, depistarea, cercetarea și curmarea actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile;

- b) recuperarea bunurilor infracționale;
- c) efectuarea analizei operaționale, tactice și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile;
- d) monitorizarea persoanelor juridice, învinuite de comiterea infracțiunilor de corupție, care au încheiat acord judiciar de interes public;
- e) evaluarea integrității instituționale în condițiile Legii nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, monitorizarea implementării planurilor de integritate și aprecierea progreselor realizate;
- f) expertizarea anticorupție a proiectelor de acte normative definitive ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative înregistrate în Parlament, în scopul identificării riscurilor de corupție, a factorilor care le generează, precum și înaintarea recomandărilor pentru înlăturarea lor;
- g) examinarea avertizărilor de integritate;
- h) monitorizarea și evaluarea documentelor de politici de integritate și anticorupție, precum și înaintarea propunerilor privind elaborarea actelor normative și a documentelor de politici în domeniul de competență;
- i) cooperarea cu partenerii externi de dezvoltare, cu alte instituții și organizații, atât la nivel național, cât și internațional.

(2) Funcțiile Centrului sunt exhaustive și nu pot fi modificate sau completate decât prin lege.”

8. Legea se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 5¹. Atribuțiile Centrului

Centrul are următoarele atribuții:

- a) coordonarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici de integritate și anticorupție, înaintarea de propuneri de modificare a cadrului normativ în domeniul de competență;
- b) efectuarea acțiunilor de prevenire și combatere a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile date în competența sa;
- c) constatarea, examinarea și sancționarea contravențiilor date în competența sa;
- d) efectuarea urmăririi penale în cazul infracțiunilor a căror contracarare ține de competența sa;
- e) asigurarea recuperării bunurilor infracționale conform Legii nr. 48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale;
- f) efectuarea măsurilor speciale de investigații în conformitate cu legislația, inclusiv în vederea căutării și identificării persoanelor care se ascund de organul de urmărire penală, de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei, în limita competenței Centrului;

g) primirea și înregistrarea declarațiilor, a comunicărilor, a sesizărilor și a altor informații privind infracțiunile, verificarea acestora în conformitate cu legislația;

h) efectuarea evaluării integrității instituționale în condițiile Legii nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

i) eliberarea cazierelor privind integritatea profesională, la solicitarea conducătorilor entităților publice;

j) efectuarea analizei operaționale, tactice și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile;

k) primirea dezvăluirilor de încălcare a legii și examinarea avertizărilor de integritate în conformitate cu Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate;

l) efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative înregistrate în Parlament;

m) desfășurarea activităților de sensibilizare și educare anticorupție;

n) asigurarea securității activității și protecției angajaților săi în executarea obligațiilor de serviciu;

o) asigurarea instruirii și formării profesionale continue a personalului;

p) ținerea, în conformitate cu legislația, a evidenței persoanelor supuse serviciului militar care sunt în serviciul Centrului în calitate de ofițeri anticorupție;

q) asigurarea accesului, protecției și păstrării informației care constituie secret de stat, bancar și comercial, precum și a altor secrete apărute prin lege, care au devenit cunoscute în executarea atribuțiilor. Această informație poate fi prezentată altor autorități publice în condițiile legii;

r) culegerea, verificarea, evaluarea, analiza, stocarea, păstrarea, valorificarea informațiilor privind criminalitatea din sfera de competență;

s) încheierea acordurilor de colaborare cu instituțiile interesate din țară și din străinătate;

t) asigurarea cooperării cu partenerii externi de dezvoltare, cu organizațiile/instituțiile străine, regionale și internaționale;

u) prezentarea în Parlament, anual, până în data de 31 martie, a raportului său de activitate pentru anul precedent și publicarea acestuia pe pagina web oficială a Centrului.”

9. La articolul 6:

literele e) și f) vor avea următorul cuprins:

„e) să solicite și să primească de la autoritățile publice, de la persoanele fizice și juridice de drept public sau privat documente, înscrisuri, informații și date necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege;

f) să efectueze expertize judiciare și constatări tehnico-științifice și/sau de altă natură, precum și cercetări ce țin de competența sa, cu specialiști sau experți judiciari proprii sau să solicite autorităților publice, întreprinderilor, organizațiilor și

instituțiilor de stat antrenarea de specialiști și experți la verificări sau expertize, la elucidarea unor probleme de specialitate;”

la litera i), cuvintele „de comportament corupțional” se substituie cu cuvântul „coruptibile”;

litera j) va avea următorul cuprins:

„j) să solicite și să primească din partea autorităților publice, specialiștilor și experților suportul informațional și consultativ necesar pentru efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative;”

la litera l), după cuvintele „precum și pentru” se introduc cuvintele „căutarea și”;

articolul se completează cu literele l¹) și l²) cu următorul cuprins:

„l¹) să acceseze, în modul stabilit de legislație și gratuit, rețelele de comunicații electronice, informațiile din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către stat;

l²) să colecteze, să stocheze și să prelucereze informații și date pentru exercitarea atribuției de analiză operațională, tactică și strategică a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile;”

litera n) va avea următorul cuprins:

„n) în scopul realizării atribuțiilor stabilite de lege, să țină evidențe speciale, să creeze și să administreze sisteme informaționale și baze de date, cu volumul și în modul determinat de necesitățile activității;”

articolul se completează cu litera o) cu următorul cuprins:

„o) să realizeze asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea mijloacelor de program și/sau a mijloacelor tehnice speciale, în scopul contracarării infracțiunilor ce țin de competența sa.”

10. Legea se completează cu articolele 6¹ și 6² cu următorul cuprins:

„Articolul 6¹. Limitarea acțiunii secretelor apărute de lege

(1) Informația obținută de la furnizorii de date (autorități și instituții publice, persoane juridice și fizice) poate fi utilizată doar în scopul prevăzut de prezenta lege.

(2) Informațiile (documente, înscrisuri, date etc.) transmise de către furnizorii de date, de organele de urmărire penală, de organele procuraturii, de instanțele judecătorești sau de alte autorități competente, în scopul prevăzut de prezenta lege, nu constituie divulgare a secretului comercial, fiscal, bancar, profesional și a altor informații oficiale cu accesibilitate limitată sau a datelor cu caracter personal.

(3) Furnizorii de date au interdicția de a informa persoanele fizice și juridice, inclusiv beneficiarii efectivi, despre faptul că datele lor urmează să fie transmise sau au fost transmise Centrului, cu excepția cazului în care Centrul permite, printr-un aviz, informarea acestora.

(4) Centrul, la solicitarea persoanelor fizice sau a organului de control al prelucrării datelor cu caracter personal, prezintă informații cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal numai după încetarea situației care justifică prelucrarea acestora în temeiul prezentei legi.

**Articolul 6². Analiza operațională, tactică și strategică
a actelor de corupție, a actelor conexe
corupției și a faptelor coruptibile**

(1) Analiza operațională, tactică și strategică a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile reprezintă activitatea analitică a Centrului, care constă în colectarea, stocarea, prelucrarea informațiilor și a datelor, precum și obținerea, utilizarea și transmiterea informațiilor analizate.

(2) Procedura de efectuare a analizei operaționale, tactice și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile este reglementată prin act normativ aprobat de directorul Centrului.

(3) Analiza operațională, tactică și strategică a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile se efectuează în cadrul:

- a) efectuării expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative înregistrate în Parlament;
- b) efectuării evaluării integrității instituționale;
- c) analizei fenomenului corupției;
- d) realizării misiunii Centrului.”

11. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„Articolul 7. Structura Centrului

(1) Centrul este o autoritate publică autonomă, constituită din aparat central și subdiviziuni teritoriale.

(2) Structura și efectivul-limită ale Centrului, numărul și reședința subdiviziunilor teritoriale și raza lor de activitate se aprobă de către Parlament la propunerea directorului Centrului.”

12. La articolul 8 alineatul (9), litera a) se abrogă.

13. La articolul 9 alineatul (1), literele d) și l) vor avea următorul cuprins:

„d) aprobă statul de personal și schema de încadrare a aparatului central și a subdiviziunilor teritoriale în conformitate cu structura și în limitele efectivului aprobate de Parlament;”

„l) emite ordine de stimulare, sancționare disciplinară conform actelor normative;”.

14. La articolul 10:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea colegială a Centrului este exercitată de către Colegiul Centrului. Din componența Colegiului Centrului fac parte: directorul, adjuncții lui, șefii subdiviziunilor Centrului (cu statut de direcție generală), procurorul-șef al procuraturii care conduce urmărirea penală în cauzele date în competența Centrului sau adjunctul acestuia, conform competențelor, președintele Autorității Naționale de Integritate, un reprezentant al comisiei parlamentare de profil care este și reprezentant al fracțiunii de opoziție, un reprezentant desemnat de Guvern, un reprezentant al sindicatului Centrului și un reprezentant al Consiliului Civil.”

la alineatul (2), cuvântul „trimestrial” se substituie cu cuvântul „semestrial”.

15. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Asigurarea informațională și tehnico-materială

(1) Pentru realizarea atribuțiilor, Centrul poate să creeze și să exploateze sisteme informaționale, rețele de comunicații electronice, resurse informaționale și baze de date pe platforme tehnologice proprii, precum și mijloace de protecție a informațiilor.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Centrul poate accesa gratuit rețelele de comunicații electronice, informațiile din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către stat și furnizorii de servicii.

(3) Centrul stabilește necesarul de dotare pentru efectivul din subordine, achiziționează și utilizează arme, muniții și mijloace speciale, inclusiv mijloace tehnice speciale și de altă natură, destinate realizării atribuțiilor, conform nomenclatorului aprobat de Guvern.

(4) Centrul achiziționează și introduce pe teritoriul țării mijloace de echipare, programe informatice și softuri, inclusiv cele tehnice speciale, pentru utilizarea la activitatea specială de investigații.”

16. Articolul 12 va avea următorul cuprins:

„Articolul 12. Angajații Centrului

(1) În cadrul Centrului activează persoane cu funcție de demnitate publică, ofițeri anticorupție, funcționari publici și alte categorii de personal.

(2) Ofițer anticorupție este persoana care ocupă o funcție în cadrul Centrului, este investită cu drepturi și are obligații pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu stabilite în fișa postului, căreia i se acordă grad special, în condițiile prevăzute de prezenta lege. Ofițerul anticorupție este funcționar public cu statut special.

(3) În funcție de atribuțiile ce le revin, ofițerii anticorupție fac parte din personalul scriptic sau din cel criptic.

(4) Datele despre ofițerii anticorupție ale căror identitate și calitate constituie secret de stat nu pot fi incluse în resursele informaționale publice sau în resursele cu accesibilitate limitată ale autorităților publice, ale persoanelor fizice și juridice. La solicitarea Centrului, autoritățile publice, persoanele fizice și juridice sunt obligate să excludă din resursele lor informaționale datele care ar putea dezvălui identitatea și calitatea ofițerului anticorupție.

(5) Ofițerul anticorupție ale cărui identitate și calitate constituie secret de stat poate folosi, în exercițiul funcțiunii, nume de serviciu codificat. Modul de atribuire și de folosire a numelui de serviciu codificat se stabilește prin act normativ aprobat de directorul Centrului.

(6) Persoanelor cu funcții de demnitate publică din cadrul Centrului li se aplică prevederile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, funcționarilor publici li

se aplică prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, iar pentru alte categorii de personal se aplică prevederile legislației muncii. Persoanele cu funcții de demnitate publică din cadrul Centrului care dețin grad special sunt ofițeri anticorupție.

(7) Urmărirea penală în privința ofițerilor anticorupție pentru acțiunile întreprinse în legătură cu exercițiul funcțiunii este pornită de Procurorul General.”

17. Legea se completează cu articolul 12¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 12¹. Modalități de ocupare a funcțiilor de ofițer anticorupție

(1) Ocuparea funcțiilor de ofițer anticorupție vacante sau temporar vacante din cadrul Centrului se realizează prin:

- a) concurs;
- b) transfer.

(2) Procedura de desfășurare a concursului și a transferului se stabilește prin act normativ aprobat de directorul Centrului.

(3) Funcțiile vacante sau temporar vacante se ocupă în mod prioritar prin concurs din sursă internă (promovare) al candidaților care corespund cerințelor din fișa postului. În cazul în care nu este posibilă completarea funcțiilor vacante sau temporar vacante din sursă internă, se recurge la angajarea din surse externe.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (2), angajarea în funcții de ofițer anticorupție a candidaților ale căror identitate și calitate constituie secret de stat în condițiile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat se efectuează în baza unei proceduri distincte, stabilite prin act normativ aprobat de directorul Centrului.”

18. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„Articolul 13. Condițiile pentru a candida la funcția de ofițer anticorupție

(1) În funcția de ofițer anticorupție poate fi angajată orice persoană care îndeplinește cumulativ următoarele cerințe:

- a) deține cetățenia Republicii Moldova;
- b) cunoaște limba română;
- c) a atins vârsta de 18 ani;

d) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției, conform certificatelor eliberate de instituții medicale din raza domiciliului persoanei și conform deciziei comisiei medicale a instituției medicale cu care Centrul are încheiat acord;

e) deține diplomă de studii superioare de licență sau echivalentă în domeniul juridic sau în alte domenii conform specificului de activitate al subdiviziunii în care urmează să activeze ori are studii necesare pentru funcția în care urmează să fie angajat;

f) nu are antecedente penale, inclusiv stinse, sau este absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere;

g) nu are, în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

h) nu are interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate;

i) nu are calitatea de bănuț, învinut sau inculpat în cadrul unui proces penal;

j) în ultimii 2 ani nu a fost membru al unui partid politic, al unei organizații social-politice sau al unei organizații interzise de lege.

(2) Nu poate fi angajată într-o funcție de ofițer anticorupție persoana în vârstă de peste 40 de ani, cu excepția celei care, la data angajării, deține grad special.

(3) Pentru a fi angajat în cadrul Centrului, candidatul trece un control special, o testare a aptitudinilor psihologice pentru exercitarea atribuțiilor și o testare la detectorul comportamentului simulat (poligraf) în conformitate cu prevederile Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).

(4) La angajare în serviciu, ofițerii anticorupție sunt supuși înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu legislația.

(5) Candidatul care a susținut concursul urmează să fie angajat în funcție numai după exprimarea în scris a acordului cu privire la:

a) testarea integrității sale profesionale și monitorizarea stilului său de viață în conformitate cu prevederile art. 14 și 15 din prezenta lege;

b) testarea periodică a menținerii aptitudinilor psihologice necesare exercitării atribuțiilor;

c) testarea la detectorul comportamentului simulat (poligraf) în timpul efectuării controlului periodic sau selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf)."

19. Articolul 13¹:

la alineatul (7), cuvintele „a susținut sau nu perioada de probă” se substituie cu cuvintele „a obținut un rezultat satisfăcător sau nu al perioadei de probă”;

la alineatul (8), cuvintele „privind susținerea perioadei de probă” se substituie cu cuvintele „pentru perioada de probă”.

20. La articolul 14 alineatul (1), cuvintele „de conduită” se substituie cu cuvintele „a normelor deontologice”, iar cuvintele „de comportament corupțional” – cu cuvântul „coruptibile”.

21. La articolul 15 alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) eticii și deontologiei angajatului Centrului cu exigențele de conduită ireproșabilă, stabilite în Legea nr. 25/2008 privind Codul de conduită a funcționarului public și în Codul deontologic al angajatului Centrului Național Anticorupție, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 185/2022.”

22. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

„Articolul 16. Incompatibilități, restricții și interdicții

(1) Activitatea în cadrul Centrului este incompatibilă cu:

- a) orice altă activitate remunerată, cu excepția celei științifice, didactice sau de creație;
- b) activitatea de întreprinzător, desfășurată personal sau prin intermediul unui terț, inclusiv calitatea de fondator, acționar, membru al unui agent economic sau al unei organizații necomerciale;
- c) calitatea de membru al unui partid sau participarea la orice activitate cu caracter politic.

(2) Angajatul Centrului este obligat să transmită în administrare fiduciară unei alte persoane, pe perioada serviciului în cadrul Centrului, cota sa parte de participare în capitalul social al societății comerciale, în modul stabilit de lege.

(3) În exercitarea atribuțiilor de serviciu, angajatul Centrului nu are dreptul:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea unui partid politic, să acorde sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- b) să facă uz de serviciu în interesul unor partide politice, altor organizații social-politice, unor asociații obștești, inclusiv sindicale, și comunități religioase;
- c) să fie împuternicitul sau reprezentantul unui terț în cadrul Centrului;
- d) să utilizeze în alte scopuri decât cele de serviciu mijloacele financiare, tehnico-materiale, informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu;
- e) să primească ori să acorde recompense bănești sau alte avantaje necuvenite, care pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu;

- f) să își exprime public opinia cu privire la cauzele aflate pe rolul Centrului;
- g) să își exprime public opiniile politice.”

23. La articolul 19:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Gradul special următor, precum și gradele speciale prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. i)–k) pentru director se acordă în virtutea funcției deținute, prin decretul Președintelui Republicii Moldova, indiferent de gradul special precedent, precum și de termenul de deținere a acestuia.”

la alineatul (7), ultimul enunț va avea următorul cuprins: „Gradul special următor și gradul special mai înalt decât cel prevăzut pentru funcția deținută pot fi acordate numai o dată în întreaga perioadă de aflare în serviciul pentru care se prevăd grade speciale.”

24. La articolul 20 alineatul (2), cuvintele „cu studii superioare” se substituie cu cuvintele „deținători ai diplomei de studii superioare de licență sau echivalentă”.

25. La articolul 22 alineatul (5), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) de aflare în concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani;”.

26. Articolul 23 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Menținerea în funcția de ofițer anticorupție peste limita de vârstă prevăzută la alin. (1) poate avea loc pentru o perioadă de maximum 5 ani în întreaga carieră. Prelungirea se face anual de către angajator, cu condiția ca ofițerul anticorupție să fie declarat apt pentru serviciu prin decizia instituției medicale cu care Centrul are încheiat acord.”

27. La articolul 26:

alineatul (1) se completează cu literele i) și j) cu următorul cuprins:

„i) să respecte prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

j) la încadrarea în serviciu și ulterior în fiecare an, precum și la eliberare din serviciu, să prezinte, în condițiile legii, declarația de avere și interese personale.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Obligațiile de serviciu ale angajatului sunt prevăzute prin act normativ aprobat de directorul Centrului.”

28. Articolul 27:

la alineatul (2) litera g), cuvântul „principialitate” se substituie cu cuvântul „obiectivitate”;

articolul se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Atestarea ofițerilor anticorupție ale căror identitate și calitate constituie secret de stat se realizează conform procedurilor și condițiilor speciale stabilite prin act normativ aprobat de directorul Centrului.”

29. Articolul 27¹ se abrogă.

30. La articolul 32:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 32. Stimulări**”;

la alineatul (1):

partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Pentru îndeplinirea conștiincioasă a obligațiilor de serviciu, precum și pentru merite deosebite în realizarea misiunii Centrului, angajații și alte persoane fizice și juridice pot fi stimulați prin:”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) decorare cu insignele: „Eminent al Centrului Național Anticorupție”, „Ofițer de onoare al Centrului Național Anticorupție”;”

alineatul se completează cu literele e¹)–e⁴) cu următorul cuprins:

„e¹) conferire a Crucii „Pentru merit” clasa I și clasa II;

e²) conferire a medaliilor jubiliare periodice, cu ocazia înființării Centrului;

e³) conferire a Medaliei „Veteran al Centrului Național Anticorupție”;

e⁴) conferire a Medaliei „Pentru Cooperare” a Centrului Național Anticorupție;”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru merite deosebite în exercitarea atribuțiilor de serviciu, pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter deosebit, ofițerului anticorupție i se poate acorda gradul special următor înainte de termen și grad special mai înalt decât cel prevăzut pentru funcția deținută, în condițiile stabilite la art. 19 alin. (7).”

la alineatul (3), textul „Pentru vitejie în exercițiul funcțiunii în vederea asigurării securității economice a Republicii Moldova,” se substituie cu cuvintele „Pentru profesionalism în exercițiul funcțiunii sau”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Conferirea Diplomei de Onoare a Centrului Național Anticorupție, a insinelor „Eminent al Centrului Național Anticorupție”, „Ofițer de onoare al Centrului Național Anticorupție”, a Crucii „Pentru merit” clasa I și clasa II, a medaliilor jubiliare periodice, cu ocazia înființării Centrului, a Medaliei „Veteran al Centrului Național Anticorupție”, a Medaliei „Pentru Cooperare” a Centrului Național Anticorupție și a altor însemne faleristice este reglementată prin act normativ aprobat de directorul Centrului.”

31. Articolul 33:

la alineatul (8), litera d) se abrogă;

articolul se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins:

„(10) Sancțiunile aplicate se iau în considerare la atestarea ofițerilor anticorupție, acordarea gradelor speciale, conferirea categoriilor sau gradelor de calificare, promovare sau stimulare, cu excepția situației în care efectele lor au fost stinse ori acestea au fost ridicate ca stimulare în condițiile prezentei legi.

(11) Contestarea actului administrativ de sancționare disciplinară se face în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.”

32. Capitolul VI se completează cu articolul 33¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 33¹. Termenele în care sancțiunile disciplinare produc efecte

(1) Termenele în care sancțiunile disciplinare aplicate produc efecte sunt următoarele:

a) avertismentul – 3 luni;

b) mustrarea – 6 luni.

(2) Efectele sancțiunilor disciplinare de retrogradare în grad special și în funcție se consideră stinse din momentul aplicării.

(3) Ofițerul anticorupție sancționat cu retrogradarea în grad ori în funcție poate fi restabilit în gradul special deținut anterior ori promovat în funcție potrivit dispozițiilor prezentei legi, dar nu mai devreme de un an de la aplicarea sancțiunii disciplinare.

(4) Ca formă de stimulare, sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 33 alin. (8) lit. a) și b) pot fi ridicate prin ordinul directorului, dar nu mai devreme de expirarea a jumătate din termenul menționat la alin. (1).”

33. Denumirea capitolului VII va avea următorul cuprins:

**„Capitolul VII
MODIFICAREA, SUSPENDAREA, REÎNCADRAREA ȘI
ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE SERVICIU
ÎN CADRUL CENTRULUI”.**

34. Articolul 34 va avea următorul cuprins:

„Articolul 34. Modificarea raporturilor de serviciu

Raportul de serviciu al ofițerului anticorupție se modifică prin:

- a) transfer;
- b) detașare;
- c) asigurare a interimatului funcției de conducere;
- d) promovare.”

35. Legea se completează cu articolele 34¹–34⁶ cu următorul cuprins:

„Articolul 34¹. Transferul

(1) Transferul ofițerului anticorupție presupune numirea acestuia într-o funcție vacantă sau temporar vacantă în cadrul Centrului sau în alte autorități publice.

(2) Transferul se face în interesul serviciului sau la cererea ofițerului anticorupție și se dispune de către directorul Centrului.

(3) Transferul în interesul serviciului al ofițerului anticorupție se face într-o funcție echivalentă cu cea deținută și numai cu acordul scris al acestuia.

(4) Transferul la cererea ofițerului anticorupție poate avea loc într-o funcție publică echivalentă cu cea deținută sau într-o funcție de nivel inferior în urma aprobării cererii de transfer de către directorul Centrului sau, în cazul în care transferul are loc la autorități publice distincte, de către conducătorul autorității publice la care se solicită transferul.

(5) În cazul în care doi sau mai mulți candidați solicită ocuparea unei funcții de ofițer anticorupție prin transfer în cadrul Centrului, selecția se face pe bază de concurs.

Articolul 34². Detașarea

(1) Ofițerul anticorupție poate fi detașat, cu acordul scris al acestuia și cu avizul prealabil al directorului Centrului, la o organizație internațională, misiune diplomatică, autoritate sau instituție publică pentru o perioadă de cel mult 3 ani. Cu acordul ambelor părți, perioada detașării ofițerului anticorupție poate fi prelungită cu încă cel mult 3 ani.

(2) Ofițerul anticorupție poate refuza detașarea ce implică schimbarea localității de domiciliu dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a) detașarea se face pe o funcție inferioară celei deținute;
- b) detașarea se face într-o localitate în care nu i se asigură condiții de trai;
- c) graviditate;
- d) își crește singur copilul minor;
- e) starea de sănătate, dovedită cu certificat medical, face contraindicată detașarea;
- f) este singurul întreținător al familiei;
- g) la expirarea perioadei prevăzute la alin. (1);
- h) în alte situații temeinic justificate.

(3) În perioada detașării, ofițerul anticorupție își păstrează locul de muncă și beneficiază de drepturile stabilite de prezenta lege și de alte acte normative.

(4) Dacă drepturile salariale aferente funcției pentru care este detașat ofițerul anticorupție sunt inferioare celor deținute anterior, diferența va fi plătită de Centru.

(5) Ofițerul anticorupție care refuză detașarea ce implică schimbarea localității de domiciliu fără a avea motivele specificate la alin. (2) poate fi eliberat din funcție din cadrul Centrului.

(6) În cadrul Centrului pot activa specialiști detașați din cadrul altor instituții pentru o perioadă determinată. Detașarea se face prin ordin al directorului Centrului, cu avizul prealabil al conducătorului instituției în care activează persoana detașată și cu acordul scris al acesteia. Salariul specialistului detașat nu poate fi mai mic decât salariul de la locul de muncă precedent.

Articolul 34³. Interimatul funcției de conducere

(1) Exercițarea temporară a unei funcții de conducere vacante sau temporar vacante poate avea loc prin interimatul funcției.

(2) Interimatul funcției de conducere se realizează de către ofițerul anticorupție care îndeplinește condițiile de bază și cerințele specifice sarcinilor prevăzute în fișa postului aferentă funcției pentru care se asigură interimatul și care nu are sancțiuni disciplinare care produc efecte. Nu se consideră interimat situația în care funcția de conducere este exercitată de către adjunct în absența titularului funcției.

(3) Interimatul unei funcții de conducere vacante nu poate depăși 6 luni. Această perioadă poate fi prelungită cu cel mult 6 luni dacă a fost organizat un concurs și funcția publică nu a fost ocupată în condițiile legii.

(4) În cazul unei funcții de conducere temporar vacante, asigurarea interimatului se dispune până la data expirării termenului de suspendare a raporturilor de serviciu ale titularului funcției, a termenului detașării sau a perioadei pentru care se asigură interimatul unei funcții de conducere.

(5) Asigurarea interimatului, precum și încetarea acestuia se dispun sau, după caz, se constată prin act administrativ al directorului.

(6) Pe perioada asigurării interimatului, funcția persoanei care asigură interimatul este ocupată de către o altă persoană pe o perioadă determinată.

Articolul 34⁴. Suspendarea din funcție

(1) Suspendarea din funcție a ofițerului anticorupție se efectuează în următoarele cazuri:

- a) înregistrarea în calitate de candidat, pe durata campaniei electorale;
- b) pe perioada reținerii, arestului preventiv sau arestului la domiciliu al angajatului;
- c) în caz de dispariție a angajatului – până la declararea dispariției fără veste sau până la declararea decesului acestuia, în modul stabilit de lege;
- d) alte cazuri prevăzute de legislație.

(2) Suspendarea din funcția de ofițer anticorupție se efectuează prin ordin al directorului, conform prevederilor legale.

(3) În cazul suspendării, ofițerul anticorupție este obligat să predea toate documentele și bunurile ce i-au fost încredințate pentru uz în activitatea de serviciu. În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c), predarea se face de către reprezentantul acestuia.

Articolul 34⁵. Reîncadrarea în funcție

(1) În cazurile în care motivele care au provocat suspendarea raporturilor de serviciu încetează sau, după caz, la expirarea perioadei pentru care a fost aprobată cererea de suspendare, ofițerul anticorupție este reîncadrat în funcția exercitată înainte de suspendare sau, dacă aceasta nu mai există, într-o funcție echivalentă vacantă ori temporar vacantă, cu excepția situației în care instituția a fost lichidată.

(2) Pe perioada suspendării din funcție, raportul de serviciu nu poate înceta și nu poate fi modificat decât la inițiativa sau cu acordul ofițerului anticorupție respectiv, cu excepția situației în care raportul de serviciu încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

Articolul 34⁶. Încetarea raportului de serviciu

(1) Raportul de serviciu în cadrul Centrului încetează în caz de eliberare ori deces.

(2) Eliberarea are loc:

- a) în caz de demisie;
- b) pentru limită de vârstă;
- c) la expirarea termenului contractului individual de muncă;
- d) la expirarea termenului contractului individual de muncă încheiat peste limita de vârstă de aflare în serviciul Centrului;
- e) în caz de transfer în o altă autoritate publică;
- f) în cazul alegerii într-o funcție electivă în o altă autoritate publică;
- g) în cazul lichidării subdiviziunii Centrului sau al reducerii statelor de personal în cadrul subdiviziunii Centrului, dacă persoana nu poate fi încadrată în altă funcție de ofițer anticorupție;
- h) în cazul incapacității de îndeplinire a atribuțiilor, constatată prin examen medical efectuat de către instituția medicală cu care Centrul are încheiat acord;
- i) în cazul necorespunderii funcției deținute, constatată de comisia de atestare, dacă lipsește o funcție inferioară vacantă, dacă este respinsă funcția propusă sau este refuzată detașarea în temeiul art. 34² alin. (5);

- j) în cazul unui rezultat nesatisfăcător al perioadei de probă;
- k) în cazul refuzului de a depune jurământul;
- l) pentru tăinuirea faptelor ce împiedică angajarea în serviciul Centrului sau pentru prezentarea, la angajare, a unor informații false;
- m) în caz de încetare a dreptului de acces la secretul de stat;
- n) pentru încălcarea gravă sau încălcarea sistematică a disciplinei de serviciu;
- o) în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 14;
- p) pentru comiterea unei infracțiuni și condamnare prin sentință judecătorească definitivă;
- q) în cazul rămânerii definitive a actului de constatare prin care s-a stabilit emiterea/adoptarea de către angajatul Centrului a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei terțe persoane a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;
- r) în cazul stabilirii, prin actul de constatare rămas definitiv, a încălcării prevederilor art. 16;
- s) în cazul nedepunerii declarației de avere și interese personale sau al refuzului de a o depune, în conformitate cu Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;
- t) în cazul dispunerii de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;
- u) în caz de pierdere a cetățeniei Republicii Moldova;
- v) în alte cazuri prevăzute de legislație.

(3) Nu se admite eliberarea angajatului în timpul aflării lui în concediu de odihnă anual sau concediu medical, în concediu de studii, în perioada concediului de maternitate, concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) lit. l), o)–r), t), u).”

36. Articolul 35 va avea următorul cuprins:

„Articolul 35. Indemnizatiile în cazul eliberării din serviciu

(1) Pentru compensarea rigorilor, a riscurilor și a interdicțiilor din perioada serviciului, la eliberare din serviciul Centrului în temeiul art. 34⁶ alin. (2) lit. a) dacă are vechimea în muncă ce acordă dreptul la pensie, precum și la eliberare din serviciu în temeiul lit. b), d), g), h) din articolul și alineatul menționat, ofițerul anticorupție beneficiază de o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică realizată în serviciul special sau militar, prin contract, în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice, după cum urmează:

- a) de la 5 la 10 ani – 5 salarii lunare;

b) de la 10 la 15 ani	– 10 salarii lunare;
c) de la 15 la 20 de ani	– 15 salarii lunare;
d) de peste 20 de ani	– 20 de salarii lunare.

(2) În cazul eliberării repetate din serviciul special, mărimea indemnizației unice acordate exclude mărimea indemnizației unice primite anterior.

(3) Indemnizația unică a ofițerului anticorupție decorat cu distincții de stat în perioada serviciului din cadrul Centrului în funcția de ofițer anticorupție se majorează cu 2 salarii lunare.

(4) În caz de deces al ofițerului anticorupție sau de declarare a acestuia dispărut fără veste, indemnizația unică se acordă soției (soțului), copiilor sau părinților defunctului/dispărutului, iar în lipsa acestora – altor moștenitori, în corespundere cu vechimea calendaristică prevăzută la alin. (1). În cazul în care ofițerul anticorupție decedat sau dispărut a avut vechimea calendaristică în serviciu în funcția de ofițer anticorupție de până la 5 ani, se acordă indemnizație unică în mărime de 3 salarii lunare.”

37. Articolul 40:

la alineatul (8), cuvintele „dar care nu poate depăși salariul lui de funcție” se substituie cu cuvintele „dar care nu depășește valoarea de referință pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar pe anul în curs”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) În vederea exercitării atribuțiilor de serviciu, ofițerul anticorupție are dreptul să se deplaseze gratuit pe întreg teritoriul țării, în toate tipurile de transport public urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor) și să folosească în exercițiul funcțiunii mijloace de transport personale potrivit reglementărilor stabilite de Guvern. La necesitate, ofițerul anticorupție are dreptul la compensarea cheltuielilor de transport folosit în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.”

38. La articolul 42¹ alineatul (2), cuvintele „subdiviziunii specializate cu risc sporit pentru viață și sănătate” se substituie cu cuvintele „subdiviziunii cu destinație specială”, iar în final se introduce următorul enunț: „Subdiviziunile cu destinație specială sunt stabilite de directorul Centrului.”

39. Articolul 44²:

la alineatul (2), cuvintele „Societatea civilă deleagă” se substituie cu cuvintele „Centrul selectează prin concurs public și desemnează”;

la alineatul (3), cuvintele „participă la concursul pentru selectarea membrilor” se substituie cu cuvintele „urmează a fi selectate în calitate de membri ai”.

40. În cuprinsul legii, cuvântul „colaborator” și cuvintele „colaborator al Centrului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „ofițer anticorupție” la forma gramaticală corespunzătoare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1104/2002
cu privire la Centrul Național Anticorupție

nr. 476 din 19.12.2023

1. Nr. crt.	2. Autorul și conținutul amendamentului/propunerii/obiecției	3. Note (poziția Centrului Național Anticorupție)	4. Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1	2	3	4
GUVERNUL <i>la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție</i>			
1.	<p>La art. I - modificarea Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (în continuare – Legea nr. 1104/2002):</p> <p>Cu referire la pct. 1, având în vedere propunerea de operare în textul legii cu sintagma „faptelor coruptibile”, prin substituirea sintagmei „faptelor de comportament corupțional”, se atestă necesitatea includerii modificării respective și în alte acte normative, cum ar fi: Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, Legea nr. 252/2013 pentru aprobarea Regulamentului de funcționare a sistemului liniilor telefonice anticorupție ș.a.</p> <p>O observație similară este valabilă și pentru substituirea cuvântului „colaborator” cu cuvintele „ofițer anticorupție”, substituire necesară și pentru alte acte normative, precum Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544/1993 ș.a.</p>	<p>Precizare</p> <p>Substituirea sintagmei „faptelor de comportament corupțional” cu sintagma „faptelor coruptibile” urmărește racordarea Legii nr.1104/2002 la prevederile Legii integrității nr.82 din 25.05.2017. Prin urmare, operarea modificărilor la legile menționate nu vizează obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege.</p> <p>Ulterior va fi promovat un proiect de lege separat în acest scop.</p>	Se acceptă poziția CNA
2.	<p>Cu referire la pct. 2, norma propusă pentru art. 1 din Legea nr. 1104/2002 dublează dispoziția ce precedă capitolul I „Dispoziții generale”. În altă ordine de idei, atragem atenția că redacția propusă pentru art. 1 nu are același obiect de reglementare ca redacția în vigoare. În acest sens, menționăm că modificarea este permisă numai dacă nu afectează caracterul unitar al normei. În contextul celor expuse, o soluție ar fi indicarea în proiect a dispozițiilor ce prevăd:</p>	Se acceptă	Se acceptă poziția CNA

	<p>- abrogarea din clauza de adoptare a textului „Prezenta lege stabilește cadrul juridic, principiile de activitate, atribuțiile, obligațiile și drepturile Centrului Național Anticorupție, precum și condițiile serviciului în organele lui.”;</p> <p>- completarea Legii nr. 1104/2002 cu art. 1¹, care va avea ca obiect domeniul de reglementare al legii citate;</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost completat cu următorul text: În clauza de adoptare textul „Prezenta lege stabilește cadrul juridic, principiile de activitate, atribuțiile, obligațiile și drepturile Centrului Național Anticorupție, precum și condițiile serviciului în organele lui.” se abrogă.</p> <p>Precizare Potrivit art.45 din Legea nr.100/2017 dispozițiile generale ale actului normativ prevăd, inițial domeniul de aplicare. Astfel, este judicios ca articolul 1 să facă referire la domeniul de reglementare. Iar articolul 1¹ va reglementa statutul Centrului Național Anticorupție.</p>	<p>Se acceptă poziția CNA</p> <p>Se acceptă poziția CNA</p>
3.	La pct. 3, redacția propusă pentru art. 2 ¹ alin. (2) se recomandă a fi completată cu cuvintele „stabilite de legislație”;	Se acceptă Art.1 ¹ alin.(2) a fost completat cu sintagma „stabilite de legislație”.	Se acceptă
4.	La pct. 4, cuvântul „integritate” necesită a fi substituit cu cuvântul „integrității”, în vederea integrării armonioase în textul normei;	Se acceptă Modificarea a fost operată în proiect.	Se acceptă
5.	La pct. 5, cu referire la redacția propusă pentru art. 3 ¹ alin. (3), menționăm că norma inclusă dublează dispozițiile art. 44 alin. (3) din Legea nr. 1104/2002. Potrivit acesteia, auditul public extern al utilizării mijloacelor bugetare alocate pentru întreținerea Centrului îl efectuează Curtea de Conturi.	Se acceptă La art.3 ¹ alineatul (3) a fost exclus.	Se acceptă
6.	La pct. 7, în partea ce ține de modificarea art. 4 ce prevede misiunea Centrului Național Anticorupție, se recomandă revizuirea verbului „a reduce”, întrucât înțelesul acestuia comportă ideea de a micșora, a scădea, a diminua valoarea unei mărimi, față de o valoare de referință a ei, or, obiectivul național al Republicii Moldova, asumat și în cadrul Planului de acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova pentru anii 2021-2024 este de a combate corupția și formele ei aferente de manifestare, și nu de a o reduce.	Se acceptă Sintagma „a reduce” a fost substituită cu textul „de a preveni și combate”.	Se acceptă

7.	<p>Cu referire la redacția art. 5, menționăm că domeniul integrității și anticorupție este unul de intersecție a competenței mai multor instituții: Autoritatea Națională de Integritate, Procuratura Anticorupție, Procuratura Generală, procuratură, Ministerul Afacerilor Interne, autorități publice cu competențe de control și elaborare a politicilor etc. Atribuirea competenței respective către Centrul Național Anticorupție, o autoritate publică autonomă de aplicare a legii pare a fi excesivă. Chiar dacă în practică acest rol de inițiere a propunerilor, de monitorizare și evaluare a politicilor este realizat de către Centrul Național Anticorupție, totuși opinăm că acesta urmează a fi reconsiderat. Conform art. 107 al Constituției Republicii Moldova, „Organele centrale de specialitate ale statului sunt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărârile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sunt responsabile de activitatea lor”. În formula propusă, rezultă că Centrul Național Anticorupție va fi responsabil nu doar de elaborarea politicilor, monitorizarea și evaluarea lor, dar și de realizarea propriu-zisă a acestora, ceea ce poate afecta caracterul obiectiv al ambelor procese. Din aceste considerente, ar fi rațional ca această competență să fie atribuită în continuare Ministerului Justiției, autoritate publică care elaborează și promovează documentele de politici din domeniul justiției. Or, potrivit pct. 6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, Ministerul realizează funcțiile sale în domeniul reformei sistemului justiției și de drept (subpct. 1), inclusiv în domeniul anticorupției și integrității (subpct. 15).</p> <p>Mai mult, domeniile independenței, integrității, anticorupției au fost reiterate și în Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 și în Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia, adoptate de către Parlament prin Legea nr. 211/2021. În același timp, se va lua în considerare necesitatea asigurării stabilității cadrului normativ și evitarea promovării unor concepte contradictorii de către diferite autorități în domeniile expuse mai sus.</p> <p>De remarcat e și faptul lansării recente de către Ministerul Justiției a Platformei anti-corupție, din care fac parte în mod nominal factorii de conducere din cadrul instituțiilor cu atribuții în domeniu (Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Centrul Național Anticorupție etc.), cu scopul de a coordona procesele de elaborare a politicilor anticorupție și de implementare efectivă, precum și de eficientizare a îndeplinirii angajamentelor pe segmentul combaterii corupției.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Litera h) va avea următoarea redacție:</p> <p>„h) monitorizarea și evaluarea documentelor de politici de integritate și anticorupție, precum și înaintarea propunerilor privind elaborarea actelor normative și documentelor de politici în domeniul de competență;”</p>	<p>Se acceptă</p>
8.	Se recomandă consultarea proiectului de lege în cauză cu Procuratura Generală.		PA a prezentat avizul prin scrisoarea 1565 din 22.02.2024 Cancelarici de Stat
9.	Redacția propusă pentru art. 5 alin. (2) se recomandă a fi exclusă, respectiva normă fiind superfluă, or, în situația în care în conținutul articolului în care sunt indicate	<p>Precizare</p> <p>Alineatul (2) este o garanție suplimentară, stabilind expres că</p>	Se acceptă poziția CNA

	funcțiile Centrului Național Anticorupție nu este indicată mențiunea, precum „alte funcții”, se consideră că funcțiile stabilite sunt exhaustive.	funcțiile Centrului urmează a fi stabilite doar în prezenta lege și nu în cuprinsul altor acte normative.	
10.	<p>La pct. 8, cu referire la redacția propusă pentru art. 5¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dispoziția prevăzută la alin. (1) nu constituie o atribuție, ci o obligație. În altă ordine de idei, obligația de a activa în conformitate cu Constituția și alte acte normative este una generală și impersonală. Respectiv, se propune a fi exclusă, ca fiind inutilă; - considerăm necesar a se face distincție clară între atribuțiile Centrului Național Anticorupție și funcțiile acestuia. Mai mult, constatăm că dispozițiile prevăzute la art. 5¹ alin. (2), (9), (11) și (12) dublează corespunzător dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. h), e), c) și g); - pentru atribuția stabilită la alin. (15) (sau alin. (16) potrivit prevederilor amendamentului) se propune următorul cuprins: „(15) Asigurarea instruirii și formării profesionale continue a personalului”. În acest sens, menționăm că, potrivit art. 126 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, prin formare profesională continuă se înțelege orice proces de instruire, în cadrul căruia un salariat, având deja o calificare ori o profesie, își completează competențele profesionale prin aprofundarea cunoștințelor în domeniul specialității de bază sau prin deprinderea unor noi metode ori procedee aplicate în cadrul specialității respective și se realizează inclusiv prin programe de perfecționare, recalificare, specializare și prin programe de calificare parțială (microcalificare). 	<p>Se acceptă Alineatul (1) a fost exclus.</p> <p>Au fost operate modificări în proiect, astfel încât să fie evitate dublările.</p> <p>Au fost operate modificări în proiect, prin expunerea a alineatului (16) în redacția propusă.</p>	Se acceptă
11.	Referitor la pct. 9 și 10, cu titlu general menționăm că modificările prevăzute la art. 6-6 ² urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile Constituției, Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat și cu alte legi care au la bază protecția drepturilor omului. Autoritățile și instituțiile publice care procesează datele cu caracter personal trebuie să adopte măsuri adecvate de securitate și să respecte regulile și reglementările privind protecția datelor, pentru a preveni eventualele încălcări și abuzuri.	<p>Precizare Centrul Național Anticorupție prelucrează date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133/2011, fiind înregistrat, în modul corespunzător, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, cu numărul 0000026, fapt ce confirmă că la nivel instituțional sunt întreprinse toate măsurile și regulile de securitate și protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p>În conformitate cu prevederile art. art. 12-18 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal</p>	Se acceptă poziția CNA

		nr.133/2011, subiectul datelor cu caracter personal dispune de dreptul de informare, dreptul de acces la datele cu caracter personal, dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal, dreptul de opoziție al subiectului datelor cu caracter personal, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale, dreptul de acces la justiție. Este relevant de menționat că Centrul deține toate registrele prevăzute de Legea nr.245/2008.	
12.	La pct. 9, cu referire la redacția propusă pentru art. 6 lit. l ¹), menționăm că norma prevăzută este expusă într-o formă ambiguă, fiind prea extinsă și oferind posibilitate Centrului Național Anticorupție de a accesa și utiliza datele din băncile de date, registrele și sistemele informaționale deținute de autoritățile și instituțiile publice, în lipsa unor garanții fundamentale (legalitatea și temeinicia accesării și utilizării datelor, respectării datelor cu caracter personal și a garanțiilor aferente acestora, respectării principiului necesității de a cunoaște (în special în partea ce vizează informațiile atribuite la secret de stat), etc. Prin urmare, norma respectivă necesită a fi revizuită, astfel încât să fie prevăzut expres că vor fi accesate doar informațiile și bazele de date incluse în registrele de stat deținute de autoritățile și instituțiile publice sau întreprinderile de stat, necesare pentru exercitarea atribuțiilor Centrului, precum și în modul și condițiile stabilite de legislație.	<p>Se acceptă La art.6 lit.l¹) a fost modificată în redacția următoare: „l¹) să acceseze, în modul stabilit de legislație și gratuit, informațiile din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către stat.”</p> <p>Totodată, este relevant de menționat că a fost organizată o ședință comună de lucru la data de 02.04.2024, cu reprezentanții Serviciului de Informații și Secutitate, în rezultatul căreia s-a agreat completarea art.6 cu lit. o) cu următorul cuprins „o) să realizeze asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea mijloacelor de program și/sau a mijloacelor tehnice speciale, instalate sau conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, inclusiv prin asigurare tehnică, în scopul contracarării infracțiunilor ce țin de competența sa.” , și excluderea alin.(20) de la articolul 5¹.</p>	Se acceptă

13.	La pct. 10, cu referire la redacția propusă pentru art. 6 ¹ alin. (3) atragem atenția că art. 5 alin. (5) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal stabilește expres condițiile în care pot fi prelucrate datele cu caracter personal în lipsa consimțământului subiectului de date.	Precizare A se vedea pct.11 din sinteză.	Se acceptă poziția CNA
14.	<p>art. 12 alin. (2) din legea prenotată statuează că, în cazul în care datele cu caracter personal nu sunt colectate direct de la subiectul datelor, operatorul sau persoana împuternicită de către operator este obligată ca, în momentul colectării datelor sau, dacă se intenționează dezvăluirea acestora către terți, cel mai târziu în momentul primei dezvăluiri, să furnizeze subiectului datelor cu caracter personal informația privind categoriile de date care urmează a fi colectate sau dezvăluite, precum și informațiile indicate la alin. (1), cu excepția pct. 3) lit. c).</p> <p>Obligația operatorului de a oferi informații persoanei vizate în legătură cu prelucrarea datelor sale cu caracter personal este prevăzută și la art. 13 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Supletiv, urmează a fi reținute dispozițiile art. 15 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, potrivit cărora prevederile art. 4 alin. (1), art. 12 alin. (1) și (2), art. 13, 14 și 28 nu se aplică în cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată în cadrul acțiunilor prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d) și la art. 5 alin. (5) lit. g), în scopul apărării naționale, al securității statului și menținerii ordinii publice, al protecției drepturilor și libertăților subiectului datelor cu caracter personal sau ale altor persoane, dacă prin aplicarea acestora este prejudiciată eficiența acțiunii sau obiectivul urmărit în exercitarea competențelor legale ale autorității publice.</p> <p>Același articol, în vederea respectării drepturilor subiecților de date în circumstanțele menționate, la alin. (2), (3) și (4), a stabilit perioada de aplicare a restricțiilor, măsurile necesare pe care operatorii de date le vor întreprinde întru asigurarea respectării drepturilor subiecților de date prevăzute la art. 12-14, precum și termenul de informare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal despre aplicarea acestor restricții.</p> <p>Respectiv, doar în cazul situațiilor prevăzute la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal se vor aplica excepțiile și restricțiile asupra drepturilor persoanelor vizate, garantate de capitolul III al legii prenotate, or, norma în cauză nu acoperă toate situațiile în care angajații Centrului Național Anticorupție prelucreză date cu caracter personal în scopul prevăzut de Legea nr. 1104/2002.</p> <p>În acest context, se recomandă ajustarea proiectului în vederea stabilirii situațiilor, mecanismului și termenelor de informare a subiecților de date ale căror date au fost prelucrate în temeiul Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, corespunzător art. 15 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>	Precizare A se vedea pct.11 din sinteză.	Se acceptă poziția CNA

15.	<p>La pct. 10, prevederea art. 6¹ alin. (4) privind informarea organului de control cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal numai după încetarea situației care justifică prelucrarea acestora, urmează a fi revăzută prin prisma art. 15 alin. (4) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. În acest context, se menționează că autoritățile publice țin evidența excepțiilor de neinformare, dar informează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în termen de 10 zile despre datele cu caracter personal prelucrate în condițiile de excepții și restricții.</p> <p>Suplimentar, conform alin. (3) din același articol, după încetarea situației care justifică aplicarea alin. (1) și (2) ale art. 15 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, operatorii (la caz Centrul Național Anticorupție) vor lua măsurile necesare pentru a asigura respectarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal prevăzute la art. 12–14.</p> <p>În lumina reglementărilor expuse, se va revizui necesitatea excluderii din art. 6¹ alin. (4) din proiect a cuvintelor „sau organului de control al prelucrării datelor cu caracter personal”, inclusiv cu specificarea clară a termenului și mecanismului privind informarea subiectului de date despre operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de Centrul Național Anticorupție, în cazul restricționării dreptului la informare și de acces la datele cu caracter personal.</p> <p>Adițional, la alin. (4) propunem să se precizeze că referința la persoanele fizice presupune subiectul datelor cu caracter personal.</p>	<p>Precizare A se vedea pct.11 din sinteză.</p>	<p>Se acceptă poziția CNA</p>
16.	<p>Cu referire la art. 6² din proiect ce reglementează analiza operațională, tactică și strategică a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile, menționăm că aceste procedee sunt formulate la general, în condițiile în care constau „în colectarea, stocarea, prelucrarea informațiilor și datelor, precum și obținerea, utilizarea și transmiterea informațiilor calitative noi”, în situația în care nu este specificat ce semnifică însăși „analiza operațională”, „analiza tactică” și „analiza strategică”, în ce condiții și ce persoane vor fi vizate, fapt ce prezumă prelucrarea unui volum impunător de date cu caracter personal, care creează posibile consecințe/riscuri semnificative pentru subiecții de date.</p> <p>Respectiv, în redacția propusă, considerăm că procedeele analitice raportate la volumul datelor cu caracter personal care se intenționează a fi prelucrate, în scopurile declarate, fără stabilirea unui mecanism care ar asigura respectarea principiilor limitării, proporționalității, individualizării și neexcesivității datelor cu caracter personal, sunt formulate vag și disproporționat în raport cu drepturile și interesele subiecților de date.</p> <p>În acest sens, menționăm că, potrivit art. 15 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, la efectuarea acțiunilor procesuale nu poate fi acumulată fără necesitate informația despre viața privată și intimă a persoanei. La cererea organului de urmărire penală și a instanței de judecată, participanții la</p>	<p>Se acceptă Articolul 6² se expune în redacție nouă: „Articolul 6². Analiza operațională, tactică și strategică a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile (1) Analiza operațională, tactică și strategică a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile reprezintă activitatea analitică a Centrului, care constă în colectarea, stocarea, prelucrarea informațiilor și datelor, precum și obținerea, utilizarea și transmiterea informațiilor analizate. (2) Procedura de efectuare a analizei operaționale, tactice și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>acțiunile procesuale sunt obligați să nu divulge asemenea informații și despre aceasta se ia un angajament în scris. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului penal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Alin. (3) din același articol statuează că persoanele de la care organul de urmărire penală cere informație despre viața privată și intimă sunt în drept să se convingă că această informație se administrează într-o cauză penală concretă. Persoana nu este în drept să refuze să prezinte informații despre viața privată și intimă a sa sau a altor persoane, sub pretextul inviolabilității vieții private, însă ea este în drept să ceară de la organul de urmărire penală explicații asupra necesității obținerii unei asemenea informații, cu includerea explicațiilor în procesul-verbal al acțiunii procesuale respective.</p>	<p>corupției și a faptelor coruptibile este reglementată prin act normativ aprobat de directorul Centrului.</p> <p>(3) Analiza operațională, tactică și strategică a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile se efectuează în scopul:</p> <p>a) efectuării expertizei anticorupție anticorupție a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative înregistrate în Parlament;</p> <p>b) efectuării evaluării integrității instituționale;</p> <p>c) analizei fenomenului corupției;</p> <p>d) realizării misiunii Centrului.”</p>	
17.	<p>Suplimentar, sugerăm ca art. 6² să prevadă că analiza operațională, tactică și strategică se realizează în scopul îndeplinirii sarcinilor activității speciale de investigații, în conformitate cu Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații, precum și în scopul efectuării urmăririi penale, în conformitate cu Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, precum și în limitele acestor două legi, asigurându-se, în același timp, respectarea dispozițiilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>	<p>Se acceptă A se vedea pct.16 din sinteză</p>	Se acceptă
18.	<p>Subsecvent, se impune a se explica pe cale normativă noțiunile „analiză operațională”, „analiză tactică” și „analiză strategică”, astfel încât destinatarului legii să-i fie clară esența acestor procedee.</p> <p>În context, considerăm necesară revizuirea conceptuală a art. 6¹ și 6², în vederea înlăturării carențelor menționate, întru evitarea admiterii unor ingerințe excesive asupra drepturilor subiecților de date, în procesul prelucrării datelor cu caracter personal.</p>	<p>Se acceptă A se vedea pct.16 din sinteză</p>	Se acceptă
19.	<p>La pct. 11, în partea ce ține de art. 7 alin. (2), se propune substituirea cuvântului „reședință” cu cuvântul „sediul”, în scopul utilizării terminologiei folosite în alte acte normative.</p>	<p>Precizare Proiectul operează cu terminologia folosită în actele normative, în speță Hotărârea Parlamentului nr.34/2016 privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Centrului Național Anticorupție.</p>	Se acceptă poziția CNA

		De asemenea, termenul de reședință se regăsește și în alte legi, ex: Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.	
20.	La pct. 12, modificarea propusă la art. 8 alin. (9) se va revedea, întrucât nemijlocit cuvintele „necorespunderii cu cerințele de numire în funcție sau a” nu se regăsesc în articolul citat. În altă ordine de idei, potrivit art. 8 alin. (9) lit. a), revocarea din funcție a directorului se dispune de Parlament, cu votul majorității deputaților aleși, la propunerea a cel puțin unei treimi din numărul deputaților aleși, cu avizul pozitiv al Comisiei juridice, numiri și imunități, în caz de constatare, în rezultatul controlului parlamentar efectuat în condițiile prezentei legi, a necorespunderii cu cerințele de numire în funcție. În context, nu se consideră judicios de a exclude acest caz în care intervine revocarea, întrucât există posibilitatea ca directorul Centrului să nu respecte cerințele pe care trebuie să le întrunească, conform art. 8 alin. (4) din Legea nr. 1104/2002.	Se acceptă De la art. 8 alin.(9) lit.a) se abrogă.	Se acceptă
21.	La pct. 14, nu se consideră oportun de a completa atribuțiile Colegiului Centrului Național Anticorupție, prevăzute în art. 10 alin. (3), cu litera g ²) „aprobarea altor acte normative în conformitate cu prezenta lege”, ținând cont de faptul că lit. h) a aceluiași alineat prevede „exercitarea altor atribuții prevăzute de prezenta lege”.	Se acceptă Litera g ²) a fost exclusă din proiect.	Se acceptă
22.	La pct. 16, cu referire la redacția propusă pentru art. 12 alin. (1), considerăm oportun a indica că în cadrul Centrului Național Anticorupție activează și persoane cu funcții de demnitate publică.	Se acceptă La articolul 12 alineatul (1) se expune în următoarea redacție: „(1) În cadrul Centrului activează persoane cu funcție de demnitate publică, ofițeri anticorupție, funcționari publici și alte categorii de personal.”	Se acceptă
23.	La pct. 17 (completarea cu art. 12 ¹): Referitor la art. 12 ¹ alin. (2), se propune substituirea cuvântului „Angajarea” cu cuvântul „Numirea”, deoarece raporturile de serviciu apar în baza actului administrativ de numire, emis în conformitate cu art. 9 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 1104/2002. Totodată, se recomandă revizuirea alin. (1) și (2) ale art. 12 ¹ pentru a determina exhaustiv modalitățile de ocupare a funcției de ofițer anticorupție, deoarece, din conținutul art. 12 ¹ , se constată că promovarea nu este o modalitate separată de ocupare a funcției de ofițer anticorupție, dar este o formă a concursului. În acest	Se acceptă parțial Angajarea este o procedură mai complexă care include în sine mai multe etape, iar numirea se limitează doar la emiterea actului administrativ de numire în funcție. La alin.(2) după cuvintele „a concursului” s-a completat cu cuvintele „și a transferului” pentru uniformizarea normelor. Se acceptă Litera b) a fost exclusă.	Se acceptă poziția CNA Se acceptă

	sens, menționăm că promovarea este o modalitate de dezvoltare a carierei prin ocuparea unei funcții publice superioare celei exercitate și, în situația în care doi sau mai mulți funcționari publici îndeplinesc condițiile promovării într-o funcție publică superioară, selecția se poate face pe bază de concurs intern. Atragem atenția că, potrivit art. 45 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, promovarea nu se realizează prin concurs. Promovarea este modalitatea de dezvoltare a carierei prin ocuparea unei funcții publice superioare celei exercitate. Promovarea funcționarului public într-o funcție publică superioară se face în bază de merit. Promovarea funcționarului public se efectuează în temeiul actului administrativ corespunzător de numire emis de către conducătorul autorității publice respective, având acordul scris al funcționarului public.		
24.	De asemenea, se propune ca alin. (3) al art. 12 ¹ să prevadă că concursul se organizează, de regulă, după aplicarea modalităților de ocupare a funcției publice specificate la alin. (1) lit. b) și c).	Precizare Alineatul (3) prevede că în cazul în care nu este posibilă completarea funcțiilor vacante sau temporar vacante din sursă internă, se recurge la angajarea din surse externe.	Se acceptă poziția CNA
25.	<p>La pct. 18:</p> <p>- se propune modificarea titlului art. 13 prin substituirea cuvintelor „Condiții de angajare” cu cuvintele „Condițiile pentru a candida la funcția de ofițer anticorupție”, din considerentul că aceste condiții sunt obligatorii de a fi întrunite de candidați până la momentul participării la concurs;</p> <p>- la alin. (1) subliniem că criteriile de discriminare nu pot fi enumerate exhaustiv, or, potrivit art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de Convenția dată trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație;</p> <p>- la alin. (1) lit. f) se va argumenta proporționalitatea condiției în partea ce ține de antecedentele penale stinse în contextul în care art. 110 și 111 din Codul penal al Republicii Moldova prevăd că antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei ce apare din momentul rămânării definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării. Stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale;</p>	<p>Se acceptă Titlul articolului 13 a fost modificat, prin substituirea cuvintelor „Condiții de angajare” cu cuvintele „Condițiile pentru a candida la funcția de ofițer anticorupție”.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat, întru evitarea anumitor discriminări/limitări.</p> <p>Precizare Stabilirea unor criterii pentru ocuparea unor funcții nu poate fi privită a priori ca o încălcare a dreptului constituțional la muncă sau ca o discriminare în raport cu exercitarea altor activități. Asemenea limitare poate avea un caracter</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă poziția CNA</p>

	<p>- la fel, este necesară argumentarea restricției de la alin. (2) și a tratamentului diferențiat al persoanelor în vârstă de peste 40 ani care dețin grad special și care nu dețin un astfel de grad;</p>	<p>necesar atunci când este determinată de specificul instituțional sau a funcției ce urmează a fi exercitată. De asemenea, reglementări similare sunt stabilite atât pentru judecători, ofițerii de informații, funcționarul public cu statut special din Ministerul Afacerilor Interne.</p> <p>Precizare Dreptul la muncă este una dintre libertățile fundamentale înscrise în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în numeroase legi fundamentale, inclusiv în Constituția Republicii Moldova și se consideră unul din drepturile fundamentale ale omului care nu poate fi înstrăinat deoarece, pentru majoritatea persoanelor, munca este unica sau principala sursă de venit și existență, inclusiv și asigurarea cu pensii la bătrânețe, care cel mai des are o legătură nemijlocită cu munca. Conform art.16 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova - „Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”, iar potrivit art.43 alin.(1) – „Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă.” Convenția nr.111 privind discriminarea în domeniul ocupării forței de muncă și exercitării profesiei (adoptată la Geneva, 25.06.1958), ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.593-</p>	<p>Se acceptă poziția CNA</p>
--	---	--	--------------------------------------

		<p>XIII din 26.09.1995, art. 2 prevede responsabilitatea statului membru „să formuleze și să practice o politică națională care să urmărească promovarea, prin metode adaptate condițiilor și uzanțelor naționale, a egalității de posibilități și de tratament în materie de ocupare a forței de muncă și exercitare a profesiei, în scopul eliminării oricăror discriminări”.</p> <p>Dreptul la muncă și la protecția muncii este prevăzut în Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (adoptat la New York, 16.12.1966), ratificat de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28.07.1990. Art.5 pct.2 al Pactului indica la faptul că „Nu se poate admite nici o restricție sau derogare de la drepturile fundamentale ale omului, recunoscute sau în vigoare în orice țară în virtutea unor legi, convenții”.</p> <p>Art.6 al Pactului descrie dreptul la muncă ca fiind “dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată”, iar statele părți la prezentul Pact vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestuia drept.</p> <p>Conform pct.(9) din Directiva 2000/78 (Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L303 din 2</p>	
--	--	--	--

decembrie 2000) – „Încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă reprezintă elementele esențiale care creează premisele garantării șanselor egale pentru toți și contribuie într-o mare măsură la deplina participare a cetățenilor la viața economică, culturală și socială, precum și la dezvoltarea personală”.

Astfel, atât actele internaționale, cât și Legea Supremă a Statului Republicii Moldova interzice în domeniul încadrării în muncă discriminările pe motive de vârstă. Limitări de vârstă nu constituie discriminări pe motive de vârstă, numai dacă această limitare răspunde în mod corespunzător și coerent unui obiectiv de protecție a sănătății sau de politică a ocupării forței de muncă.

Respectiv, un tratament diferențiat pe motive de vârstă poate fi admis doar atunci când este necesar în scopul protecției sănătății sau când este justificat de un obiectiv legitim, în special de o politică a ocupării forței de muncă.

În sensul dat, conform art.1¹ din Legea nr.1104/2002 Centrul Național Anticorupție este o autoritate publică autonomă specializată în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile.

Necesitatea de a dispune de capacitatea fizică deplină de a exercita activitatea este legată de vârstă dat fiind că, funcționarii în vârstă de peste 40 de ani și care dețin grade speciale, adică anterior au activat în cadrul structurilor de forță,

	<p>- în tot textul articolului se propune substituirea cuvântului „angajare” cu cuvântul „numire”.</p>	<p>pe de o parte au capacități fizice suficiente pentru a-și exercita activitatea în domeniul de competență al Centrului, iar pe de altă parte vor putea obține dreptul la pensie.</p> <p>Totodată, este relevant de menționat că prevederea de la art.13 alin.(2) din Legea nr.1104/2002 trebuie analizată în coroborare cu normele de la art. 23 din aceeași lege, care stabilește limitele de vârstă până la care ofițerii anticorupție pot fi menținuți în serviciu. Prin urmare, angajarea unei persoane după vârsta de 40 de ani și care nu deține grad special, va limita, în timp, dreptul persoanei de a beneficia de reglementările statutului juridic special a ofițerului anticorupție.</p> <p>Precizare Angajarea este o procedură mai complexă care include în sine mai multe etape, iar numirea se limitează doar la emiterea actului administrativ de numire în funcție.</p>	<p>Se acceptă poziția CNA</p>
26.	<p>La pct. 21: - în scopul utilizării unei terminologii constante și uniforme, similar terminologiei utilizate în Legea integrității nr. 82/2017, Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale și în Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, se propune substituirea cuvântului „interdicții” cu cuvântul „restricții”;</p>	<p>Se acceptă La pct. 22 din proiect (în redacția anterioară pct.21), titlul articolului 16 a fost completat cu cuvântul „restricții”. De asemenea, regimul juridic al incompatibilităților a fost extins, stabilind că activitatea în cadrul Centrului este incompatibilă și cu calitatea de fondator, acționar, membru al unei organizație necomercială.</p>	<p>Se acceptă</p>

	- la alin. (3) lit. e) se va face o distincție între primirea recompenselor bănești sau a altor avantaje necuvenite care pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor sale de serviciu și acordarea unor astfel de recompense sau avantaje necuvenite pentru a influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu ale unei persoane terțe.	Precizare Textul „care pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu” nu se referă doar la „atribuțiile de serviciu” ale angajatul Centrului, dar a terțelor persoane.	Se acceptă poziția CNA
27.	La pct. 22 se propune revizuirea redacției alin. (2) al art. 19 prin indicarea normei din Legea nr. 1104/2002 care stabilește gradele speciale, iar la pct. 25, pentru precizarea normei juridice, se propune substituirea cuvintelor „în funcția publică cu statut special” cu cuvintele „în funcția de ofițer anticorupție”.	Se acceptă La pct. 23 din proiect (în redacția anterioară pct.22), s-a efectuat trimiterea la „art.18 alin.(1) lit. i)-k”. La pct. 26 din proiect (în redacția anterioară pct.25), la articolul 23 alinatul (4) cuvintele „în funcția publică cu statut special” au fost substituite cu cuvintele „în funcția de ofițer anticorupție”.	Se acceptă
28.	La pct. 23, textul „ , mai departe după text” se va exclude, ca fiind inutil.	Se acceptă La pct. 24 din proiect (în redacția anterioară pct.23) textul „ , mai departe după text” a fost exclus.	Se acceptă
29.	La pct. 24, menționăm că în nota informativă la proiect nu este stabilit raționamentul expunerii în redacție nouă a art. 22 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 1104/2002. Mai mult, nu se consideră necesară modificarea normei prevăzute la lit. a), întrucât aceasta corespunde terminologiei utilizate în legislația muncii.	Se acceptă Expunerea la art. 22 alineatul (5) a literei a) în redacție nouă a fost exclusă.	Se acceptă
30.	La pct. 26: - textul „ i), j) și k)” se va substitui cu textul „i) și j)”; - se va revedea necesitatea completării art. 26 alin. (1) cu lit. i) și j), ținând cont de dispozițiile generale prevăzute la lit. a) și d) ale aceluiași alineat, care prevăd obligațiile angajatului Centrului de a respecta Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, Regulamentul de ordine interioară al Centrului, modul de utilizare a informației de serviciu, instrucțiunile, alte regulamente și acte normative. Suplimentar, cu referire la dispoziția lit. j), menționăm că în art. 34 ⁶ alin. (2) lit. o) este deja prevăzut că nedepunerea declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune, în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale constituie temei de eliberare din serviciu.	Se acceptă Se acceptă Pct. 27 din proiect, care completează articolul 26 alineatul (1) cu litera j) a fost completat cu textul „și la eliberare din serviciu.”	Se acceptă Se acceptă

	De asemenea, norma urmează a fi revizuită prin prisma prevederilor art. 6 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, care stabilește și obligația depunerii de către subiectul declarării a declarației de avere și interese personale în termen de 30 de zile de la data încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu.		
31.	La pct. 29, redacția propusă pentru art. 32 alin. (1) lit. h) nu se integrează concordant în textul legii.	<p>Se acceptă</p> <p>La pct. 30 din proiect (în redacția anterioară pct.29), titlul art.32 a fost modificat „Articolul 32. Stimulări”. De asemenea, alineatul (1) a fost expus în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Pentru îndeplinirea conștiincioasă a obligațiilor de serviciu, precum și pentru merite deosebite în realizarea misiunii Centrului, angajații și alte persoane fizice și juridice pot fi stimulați.”.</p> <p>Totodată, la pct.14 din proiect, care modifică art.9 alin.(1) lit. l) cuvântul „a angajaților” a fost exclus.</p> <p>De asemenea, ținând cont de prevederile Regulamentului privind însemnele faleristice (distincțiile) teritoriale și corporative, aprobat prin decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr.208-V.01 din 19.12.2019, distincția Crucea „Pentru Merit” are doar două clase: clasa I și clasa II, astfel, la art.32 alin.(1) lit.e) textul „clasa I, II și III” se substituie cu textul „clasa I și II”.</p>	Se acceptă
32.	La pct. 30: - la alin. (11), propus spre completare la art. 33, cuvintele „sanctiunii disciplinare” se vor substitui cu cuvintele „actului administrativ de sancționare disciplinară”;	<p>Se acceptă</p> <p>La pct. 31 din proiect (în redacția anterioară pct.30) textul „sanctiunii disciplinare” au fost substituit cu textul „actului administrativ de sancționare disciplinară”.</p>	Se acceptă

	<p>- suplimentar, redacția propusă pentru art. 33 alin. (11) necesită a fi revăzută prin prisma dispozițiilor suspendării actului administrativ individual prevăzute în art. 172 și art. 214 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. Potrivit acestora, dacă un act administrativ individual defavorabil este contestat cu cerere prealabilă, autoritatea publică, din oficiu sau la cererea persoanei afectate, poate suspenda executarea lui până la finalizarea procedurii prealabile. Suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, dacă autoritatea publică investită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art. 172 alin. (3) din Codul menționat.</p> <p>De asemenea, ținând cont de faptul că potrivit art. 33 alin. (7) din Legea nr. 1104/2002, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin al directorului, în baza deciziei majorității membrilor Colegiului disciplinar, se sugerează indicarea faptului că sancțiunea disciplinară poate fi atacată de către angajat în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova, fără respectarea procedurii prealabile.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 33 alin.(11) textul „În caz de contestare, executarea sancțiunii disciplinare nu se suspendă” a fost exclusă.</p>	<p>Se acceptă</p>
33.	<p>La pct. 31:</p> <p>- referitor la redacția propusă pentru art. 33¹ alin. (4), considerăm oportun ca cuvintele „sancțiunea disciplinară poate fi ridicată” să fie substituite cu textul „sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 33 alin. (8) lit. a) și b) pot fi ridicate”;</p> <p>- se va revedea necesitatea normei prevăzute la art. 33¹ alin. (5), luând în considerare dispozițiile propuse la alin. (3) al aceluiași articol, care prevăd, de asemenea, că ofițerii anticorupție sancționați cu retrogradarea în funcție pot fi promovați în funcție potrivit dispozițiilor prezentei legi, dar nu mai devreme de un an de la aplicarea sancțiunii disciplinare.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La pct. 32 din proiect (în redacția anterioară pct.31), la art. 33¹ alin.(4) textul „sancțiunea disciplinară poate fi ridicată” a fost substituită cu textul „sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 33 alin. (8) lit. a) și b) pot fi ridicate”;</p> <p>Alin. (5) a fost exclus, iar alin. (3) a fost redat în următoarea redacție: „(3) Ofițerul anticorupție sancționat cu retrogradarea în grad ori în funcție poate fi restabilit în gradul special deținut anterior ori promovat în funcție potrivit dispozițiilor prezentei legi, dar nu mai devreme de un an de la aplicarea sancțiunii disciplinare.”</p>	<p>Se acceptă</p>

34.	Denumirea capitolului VII, propusă la pct. 32 din proiectul de lege, urmează a fi revizuită prin includerea cuvintelor „suspendare și reîncadrare”, or, art. 34 ⁴ și art. 34 ⁵ reglementează suspendarea din funcție și reîncadrarea în funcție a ofițerului anticorupție.	Se acceptă La pct.33 din proiect (în redacția anterioară pct.32) denumirea capitolului VII a fost completată cu cuvintele „suspendare, reîncadrare”	Se acceptă
35.	Cu referire la normele propuse pentru capitolul VII „Modificarea și încetarea raporturilor de serviciu în cadrul Centrului”, se consideră necesar a se face distincție clară între situațiile de modificare și încetare a raporturilor de serviciu ale ofițerilor anticorupție și ale celorlalte persoane care dețin funcții publice. Or, cu toate că denumirea capitolului VII are un obiect de reglementare general (modificarea și încetarea raporturilor de serviciu în cadrul Centrului), în cuprinsul acestuia se face referire în mare parte la ofițerii anticorupție.	Precizare La art. 2 alin.(2) din Legea nr.1104/2002 este prevăzut că prezenta lege se completează cu prevederile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. De asemenea, la pct.17 din proiect se stipulează că funcționarilor publici din cadrul CNA, li se aplică prevederile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.	Se acceptă poziția CNA
36.	La pct. 33, urmează a fi revizuită redacția art. 34, prin excluderea lit. d) și f) și redarea textului acestor litere într-un articol separat. În acest sens, relevăm că, potrivit art. 75 alin. (2) din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri și alte plăți) de către angajator. Mai mult ca atât, alin. (2) de la art. 34 ⁵ din proiect prevede expres că, în perioada suspendării, raportul de serviciu nu poate înceta și nu poate fi modificat.	Se acceptă Literalele d) și f) de la pct. 34 din proiect (în redacția anterioară pct.33) au fost excluse.	Se acceptă
37.	La pct. 34: - referitor la art. 34 ² alin. (1) se va examina suplimentar prin prisma art. 71 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și art. 47 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede că detașarea se dispune pentru o perioadă de cel mult un an. În alt context, semnalăm că potrivit art. 7 din Legea nr. 159/2016 cu privire la procuraturile specializate, ofițerii de urmărire penală, ofițerii de investigații și specialiștii care urmează să activeze în procuratura specializată sunt detașați de la alte instituții pentru o perioadă de până la 5 ani, care poate fi reînnoită pe o altă perioadă de până la 5 ani; - redacția propusă pentru art. 34 ⁴ alin. (1) lit. a), care prevede suspendarea din funcție a ofițerului anticorupție în cazul înregistrării în calitate de candidat pe durata	Precizare Detașarea pentru o perioadă mai mare de 3 ani ar limita Centrul de a avea resurse umane suficiente pentru exercitarea eficientă a misiunii sale. Totodată, textul „pe o altă perioadă de până la 5 ani” presupune în mod rezonabil că detașarea poate fi și pentru un an și pentru trei ani. Precizare	Se acceptă poziția CNA Se acceptă poziția CNA

<p>campaniei electorale, se va revedea prin prisma dispozițiilor propuse la art. 13 alin. (1) lit. j) și art. 16 alin. (1) lit. c), care prevede incompatibilitatea funcției cu calitatea de membru al unui partid sau participarea la orice activitate cu caracter politic;</p> <p>- la art. 34⁴ alin. (1) lit. c) cuvintele „fără urmă” se vor substitui cu cuvintele „fără veste”, în conformitate cu prevederile art. 165 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002. Totodată, considerăm necesar a indica perioada minimă de la dispariție pentru suspendarea din funcție a ofițerului anticorupție;</p> <p>- la art. 34⁴ alin. (3) remarcăm că, potrivit art. 362 din Codul civil al Republicii Moldova, un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Actul juridic încheiat de o persoană (reprezentant) în numele unei alte persoane (reprezentat) în limitele împuternicirilor dă naștere, modifică sau stinge drepturile și obligațiile civile ale reprezentatului. Astfel, pentru a nu crea confuzii privind folosirea terminologiei, se propune excluderea cuvintelor „legal al”.</p> <p>- cu referire la redacția art. 34⁵, cuvântul „sfârșitul” din dispoziția alin. (1) propunem a fi substituit cu cuvântul „expirarea”. În subsidiar, se va analiza necesitatea includerii unei norme în acest articol, în care să fie prevăzut că reîncadrarea persoanei în funcția publică cu statut special înainte de expirarea perioadei pentru care a fost aprobată suspendarea sa din funcție se face la cererea sa, depusă cu cel puțin 14 zile înainte de reîncadrare;</p> <p>- la redacția art. 34⁶ alin. (2), textul „Eliberarea poate avea loc:” propunem a fi substituit cu textul „Eliberarea are loc:”, deoarece, odată cu întrunirea condițiilor de eliberare, angajatorul urmează să emită actul administrativ de eliberare;</p> <p>- la art. 34⁶ alin. (2) lit. e) se vor exclude cuvintele „în o altă autoritate publică” ca fiind excedente.</p>	<p>Potrivit art.63 din Codului electoral, cetățenii Republicii Moldova pot participa în cadrul alegerilor și în calitate de candidați independenți. Și definește <i>candidat independent</i> – persoană care își înaintează candidatura pentru ocuparea unei funcții publice electiv <u>independent de partidele politice și de blocurile electorale, înregistrată în modul corespunzător.</u></p> <p>Se acceptă Cuvintele „fără urmă” au fost substituite cu cuvintele „fără veste”.</p> <p>Se acceptă Cuvintele „legal al” au fost excluse.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Precizare La art.34¹ din proiect este prevăzut că transferul ofițerului anticorupție presupune numirea acestuia într-o funcție vacantă sau temporar vacantă în cadrul Centrului, sau în alte autorități publice. Astfel, eliberarea</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă poziția CNA</p>
--	--	--

		are loc doar la transferul în altă autoritate publică. Prevederi similare se regăsesc și în Legea nr.158/2008 la art. 63 alin.(1) lit. j), unde eliberarea din funcția publică intervine ca urmare a transferului într-o altă autoritate publică.	
38.	La pct. 35, care completează art. 35 cu alin. (6), cuvintele „în mărime de șase salarii medii lunare” se propun a fi substituite cu cuvintele „în condițiile stabilite de legislația muncii”.	Precizare Alineatul (6) de la articolul 35 a fost exclus.	Se acceptă poziția CNA
39.	La pct. 36, art. 40 alin. (8) sugerăm a fi expus în următoarea redacție: „(8) Angajatul Centrului neasigurat cu locuință de serviciu are dreptul la compensarea cheltuielilor pentru închirierea (subînchirierea) unei locuințe în cuantumul prevăzut de contractul de închiriere (subînchiriere) a locuinței, dar care nu depășește valoarea de referință de bază pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar pe anul în curs.”, astfel asigurându-se respectarea principiului „nediscriminare, echitate și coerență, în sensul asigurării tratamentului egal și a remunerării egale pentru muncă de valoare egală”. Menționăm că, atât personalului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Ministerului Afacerilor Interne, cât și militarilor Armatei Naționale, la calcularea indemnizației lunare pentru închirierea spațiului locativ, li se aplică valoarea de referință generală pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar, și nu cele derogatorii.	Se acceptă La data de 26.03.2024 a fost organizată o ședință comună de lucru cu reprezentanții Ministerului Finanțelor pe marginea prevederilor care implică cheltuieli financiare. Astfel, în rezultatul ședinței s-a convenit ca la calcularea indemnizației lunare pentru închirierea spațiului locativ, angajaților Centrului să li se aplice valoarea de referință generală pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar, și nu cele derogatorii. Astfel, alineatul (8) de la articolul 40 a fost expus în redacția propusă.	Se acceptă
40.	Pct. 37 se propune a fi exclus, deoarece Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544/1993 deja stabilește condiții preferențiale de pensionare pentru angajații Centrului Național Anticorupție în raport cu alte categorii de funcționari din sistemul bugetar. Modificările propuse implică cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat care nu au acoperire financiară, iar în documentația de suport la proiect nu au fost indicate argumentele de rigoare ce au dus la propunerea de modificare a art. 42 ¹ alin. (2).	Precizare Modificarea respectivă este una tehnică, de a uniformiza terminologia utilizată de cadrul normativ în vigoare. La moment, subdiviziune cu destinație specială dețin Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Centrul Național Anticorupție, Departamentul Trupelor de Grăniceri, Poliția de Frontieră, Ministerul Afacerilor	Se acceptă poziția CNA

		<p>Interne și Serviciul de Protecție și Pază de Stat.</p> <p>Pentru realizarea atribuțiilor sale, Centrul (care include personal cu statut special) dispune de subdiviziuni cu destinație specială, care, au misiunea de a preveni și combate corupția prin efectuarea și asigurarea operativ-tehnică a măsurilor speciale de investigație și acțiunilor de urmărire penală, precum și prin efectuarea testării integrității profesionale. Se remarcă că subdiviziunile cu destinație specială din cadrul Centrului exercită, în principiu, aceeași activitate ca și subdiviziunile cu destinație specială ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Departamentului Trupelor de Grăniceri, Poliției de Frontieră, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Protecție și Pază de Stat.</p> <p>Astfel, sintagma „subdiviziunii specializate cu risc sporit pentru viață și sănătate” se referă la aceeași subdiviziune cu destinație specială, doar că în Legea nr.1104/2002 se operează cu o altă terminologie, fapt ce a creat diverse confuzii și discriminări angajaților din subdiviziunea respectivă din cadrul Centrului la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei.</p> <p>De asemenea, acest aspect a fost discutat și clarificat la ședința comună de lucru cu reprezentanții Ministerului Finanțelor din data 26.03.2024. Prin urmare, a fost agreată poziția Centrului Național Anticorupție.</p>	
--	--	---	--

41.	<p>La pct. 38, care prevede completarea art. 43 cu alin. (2^a), menționăm că Guvernul promovează proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane) (înregistrat la Parlament cu nr. 45), care are ca obiect de reglementare inclusiv instituirea mecanismului de descurajare a acumulării concediilor nefolosite prin stingerea zilelor de concediu de odihnă nefolosit din motive justificative ale angajatului, în raport cu normele privind obligativitatea angajatorului de a acorda angajatului concediu anual de odihnă, conform unui grafic stabilit. În context, se consideră oportun ca pentru soluționarea problemei privind zilele de concediu nefolosite acumulate pe parcursul mai multor ani să fie o abordare unică. Or, introducerea unor norme derogatorii de la cadrul general, va crea inechitate și va defavoriza alți angajați cu condiții similare de activitate, atât din sectorul bugetar, cât și din cel real. În acest sens, accentuăm că, potrivit art. 118 alin. (5) din Codul Muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, nu se admite înlocuirea concediului de odihnă anual nefolosit printr-o compensație în bani, cu excepția cazurilor de încetare a contractului individual de muncă al salariatului care nu și-a folosit concediul. Norma respectivă este reglementată și în art. 42 alin. (3) din Legea nr. 158 /2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La data de 26.03.2024 a fost organizată o ședință comună de lucru cu reprezentanții Ministerului Finanțelor pe marginea prevederilor care implică cheltuieli financiare. Astfel, în rezultatul ședinței s-a convenit de a exclude pct.38 din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p>
42.	<p>Ținem să menționăm că modificările propuse în proiect urmează a fi însoțite de o evaluare și o analiză amplă a impactului financiar asupra bugetului de stat, deoarece normele propuse nu au acoperire financiară în cadrul resurselor prevăzute în legea bugetară anuală.</p> <p>Prin urmare, compartimentul 5 „Fundamentarea economico-financiară” din nota informativă la proiectul de lege vizat supra, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nu conține informații detaliate ce țin de descrierea impactului economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor actului normativ.</p> <p>Totodată, potrivit prevederilor art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, se interzice punerea în aplicare a deciziilor care duc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Or, conform art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederile proiectului care presupuneau resurse financiare suplimentare au fost excluse din proiect.</p> <p>Pentru implementarea prevederilor actului normativ în cauză nu sunt necesare mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.</p> <p>Totodată, la data de 26.03.2024 a fost organizată o ședință comună de lucru cu reprezentanții Ministerului Finanțelor pe marginea prevederilor proiectului, astfel fiind susținut proiectul de promovat.</p>	<p>Se acceptă poziția CNA</p>
	<p><i>proiectul urmează a fi revizuit prin prisma normelor de tehnică legislativă, printre care evidențiem următoarele observații:</i></p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>
43.	<p>Din dispoziția introductivă a art. I, cuvintele „și completările” se vor exclude. În conformitate cu art. 62 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

	completări ale unor părți din text. Prin urmare, nu este necesară referința la completare, deoarece modificările includ și completări.		
44.	La pct. 1, după textul „ „colaborator” ” se va introduce textul „ , la orice formă gramaticală,”.	Se acceptă Pct. 2 din proiect (în redacția anterioară pct.1) a fost completat cu textul respectiv.	Se acceptă
45.	La pct. 6, cu referire la expunerea în redacție nouă a denumirii capitolului II, între semnele citării se va indica și referința la capitolul II.	Se acceptă	Se acceptă
46.	Cu referire la pct. 7 și 8, menționăm că normele propuse pentru art. 4 și 5 nu au același obiect de reglementare ca și normele în vigoare. Respectiv, nu pot fi modificate. Mai mult, în cazul modificării actului normativ, prin includerea sau abrogarea unor norme, se va ține cont că potrivit art. 62 alin. (3) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, numărul sau litera cu care este însemnat elementul structural respectiv nu se atribuie altor elemente structurale din șirul dat. În altă ordine de idei, întrucât capitolul II se modifică substanțial, acesta se propune a fi expus integral în redacție nouă. Observațiile sunt valabile și pentru pct. 33 și 34, cu referire la modificările propuse în capitolul VII din Legea nr. 1104/2004. În contextul citat, se va revizui și denumirea capitolului II, ținând cont de completarea acestuia cu art. 6 ¹ și 6 ² .	Se acceptă	Se acceptă
47.	În tot cuprinsul proiectului, textul „se expune în următoarea redacție:” necesită a fi substituit cu textul „va avea următorul cuprins:”, iar textul „cu următorul conținut:” necesită a fi substituit cu textul „cu următorul cuprins:”, în corespundere cu normele tehnicii legislative.	Se acceptă	Se acceptă
48.	Referințele la actele normative se vor expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ se indică numărul de ordine ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de semnul grafic „/”, conform următorului exemplu: „Legea nr. 325/2013”. Menționăm că indicarea legislaturii actului normativ nu este necesară.	Se acceptă	Se acceptă
49.	Din sintagmele „actelor normative în vigoare” și „legislației în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare”, ca fiind inutile.	Se acceptă	Se acceptă
50.	În tot textul proiectului legii, cuvintele „din prezenta lege” necesită a fi excluse, în vederea respectării art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă	Se acceptă

51.	Pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă”, și nu „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții.		Se acceptă
52.	Complementar, având în vedere că prin proiectul dat, Legea nr. 1104/2002 se modifică substanțial, se propune expunerea acesteia în redacție nouă.	Precizare Considerăm oportun de a modifica Legea nr.1104/2002 deoarece modificările operate nu pot fi apreciate drept substanțiale. Legea nr.100/2017 la art. 70 prevede posibilitatea republicării actului normativ modificat substanțial.	Se acceptă poziția CNA
53.	La art. II, referitor la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, atragem atenția ca în nota informativă să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă Art. II a fost exclus din proiect, iar Art. I a devenit Articol unic.	Se acceptă
Avizul Guvernului cu privire la amendamentul CSN nr. 14 din 26 ianuarie 2024 la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție:			
54.	Potrivit pct. 3 din amendament, art. 5 ^a alin. (13) se expune în redacție nouă și stabilește ca atribuție a Centrului Național Anticorupție, efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative înaintate în Parlament. În contextul propunerilor menționate, se recomandă reformularea alineatului respectiv în corespundere cu art. 35 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Precizare Prevederile din proiect corespund cu prevederile art.28 din Legea integrității nr.82/2017, care reglementează măsurile de control al integrității în sectorul public, dintre care face parte și expertiza anticorupție.	Se acceptă poziția CNA
55.	De asemenea, la art. 5 ^a alin. (19), propus în redacție nouă, în vederea utilizării unificate a terminologiei proiectului, se propune substituirea cuvântului „criminalitatea” cu textul „actele de corupție, actele conexe corupției și a faptelor coruptibile”.	Precizare Potrivit Legii 59/2012 privind activitatea specială de investigații, activitatea specială de investigații reprezintă o activitate cu caracter secret și/sau public, efectuată de către autoritățile publice competente,	Se acceptă poziția CNA

	<p>În aceeași ordine de idei, se recomandă revizuirea art. 5¹ alin. (20), or, redacția propusă nu oferă claritate cu privire la atribuția pe care urmează să o realizeze Centrul Național Anticorupție.</p>	<p>cu sau fără utilizarea mijloacelor tehnice speciale, în scopul colectării informațiilor <u>necesare pentru prevenirea criminalității</u>, al asigurării ordinii publice și siguranței în locurile de detenție. De asemenea, sarcinile activității speciale de investigații sînt: relevarea și prevenirea criminalității.</p> <p>Având în vedere că Centru efectuează măsuri speciale ce țin de competența sa precum culegerea, verificarea, evaluarea, analiza, stocarea, păstrarea, valorificarea informațiilor privind criminalitatea din sfera de competență, este corect să se opereze cu terminologia cu care operează cadrul normativ relevant.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Alin. (20) al art. 5¹ a fost exclus și inclus la art. 6 „Drepturile Centrului”, litera o) cu următorul cuprins:</p> <p>„o) să realizeze asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea mijloacelor de program și/sau a mijloacelor tehnice speciale în scopul contracarării infracțiunilor ce țin de competența sa.”</p> <p>A se vedea pct.12 din sinteză.</p>	<p>Se acceptă</p>
56.	<p>Referitor la pct. 8 din amendament:</p> <p>- în redacția propusă pentru pct. 15 din proiectul de lege, în contextul obiectiilor formulate la pct. 9, cu referire la cuprinsul alin. (2) al art. 11 se propune următorul cuprins:</p> <p>„(2) În exercitarea atribuțiilor, Centrul poate accesa, în modul stabilit de legislație și gratuit, rețelele de comunicații electronice, informațiile din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către stat. Centrul solicită și obține și de la persoanele fizice sau juridice de drept public sau privat date și</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Alineatul (2) are următoarea redacție:</p> <p>„(2) În exercitarea atribuțiilor, Centrul poate accesa în modul stabilit de legislație și gratuit, rețelele de comunicații electronice, informațiile</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>informații necesare realizării atribuțiilor prevăzute de lege”, similar prevederilor art. 26 alin. (2) și (3) din Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova;</p> <p>- aferent expunerii în redacție nouă a art. 11 din proiectul de lege, la alin. (3), potrivit căruia „Centrul elaborează, creează, achiziționează și utilizează mijloace de înarmare și echipare”, se va ține cont că prevederile Legii nr. 1104/2002 și actele normative conexe nu operează cu sintagma „mijloace de înarmare”, fapt care va crea dificultăți la aplicarea prevederilor legii.</p> <p>Totodată, se atenționează asupra reformulării prevederilor menționate supra, în contextul în care nu există o claritate asupra conținutului textului „elaborării, creării, achiziționării și utilizării mijloacelor de înarmare și echipare”, or, elaborarea și crearea acestor mijloace poate fi realizată de către o persoană juridică licențiată în domeniul dat, iar Centrul Național Anticorupție poate beneficia de dreptul de achiziționare și utilizare a mijloacelor menționate. Astfel, în corelare cu prevederile Legii nr. 218/2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, se propune reformularea conținutului prevederilor propuse referitor la art. 11 alin. (3), după cum urmează:</p> <p>„(3) Centrul stabilește necesarul de dotare pentru efectivul din subordine, achiziționează și utilizează arme, muniții și mijloace speciale, inclusiv mijloace tehnice speciale și de altă natură, destinate realizării atribuțiilor, conform nomenclatorului aprobat de Guvern.”.</p>	<p>din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către stat și furnizorii de servicii.”</p> <p>Iar textul propus „Centrul solicită și obține și de la persoanele fizice sau juridice de drept public sau privat date și informații necesare realizării atribuțiilor prevăzute de lege” va fi introdus la art.6 lit.e), care se expune în următoarea redacție:</p> <p>„e) să solicite și să primească de la autoritățile publice, de la persoanele fizice și juridice de drept public sau privat documente, înregistrări, informații și date necesare pentru exercitarea atribuțiilor de prevăzute de lege”.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Alineatul (3) se expune în redacția următoare:</p> <p>„(3) Centrul stabilește necesarul de dotare pentru efectivul din subordine, achiziționează și utilizează arme, muniții și mijloace speciale, inclusiv mijloace tehnice speciale și de altă natură, destinate realizării atribuțiilor, conform nomenclatorului aprobat de Guvern.”.</p>	<p>Se acceptă</p>
--	--	---	--------------------------

57.	<p>La pct. 9 din amendament se propune expunerea în redacție nouă a art. 12 alin. (6) după cum urmează:</p> <p>„(6) Persoanelor cu funcții de demnitate publică din cadrul Centrului, li se aplică prevederile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, funcționarilor publici, li se aplică prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, iar pentru alte categorii de personal, se aplică prevederile legislației muncii”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Alineatul (6) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6) Persoanele cu funcții de demnitate publică din cadrul Centrului li se aplică prevederile Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, funcționarilor publici, li se aplică prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, iar pentru alte categorii de personal, se aplică prevederile legislației muncii. Persoanele cu funcții de demnitate publică din cadrul Centrului care dețin grad special sunt ofițeri anticorupție.”</p>	Se acceptă
58.	<p>Redacția propusă pentru art. 12 alin. (7), care prevede că „urmărirea penală în privința ofițerilor anticorupție, pentru acțiunile întreprinse în legătură cu exercițiul funcțiunii, este pornită de Procurorul General” se va exclude, ținând cont de dispozițiile art. 270¹ din Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Mai mult, norma citată nu ține de obiectul de reglementare a Legii nr. 1104/2002, ci a Codului de procedură penală menționat supra.</p>	<p>Precizare</p> <p>Doar pornirea urmăririi penale se dispune de Procurorul General, iar urmărirea penală va fi efectuată în conformitate cu art.270¹ Codului de procedură penală.</p>	Se acceptă poziția CNA
59.	<p>La pct. 14, la lit. a) din amendament, prin care se reformulează art. 34² alin. (1), se recomandă menținerea textului din proiect, or, modificarea propusă în amendament nu este esențială. De asemenea, se propune menținerea textului conform proiectului a art. 34² alin. (1), care prevede că detașarea ofițerului anticorupție implică „acordul scris al ambelor părți”.</p> <p>Lit. b) din amendament prevede expunerea art. 34³ din proiectul de lege într-o nouă redacție. Astfel, alin. (2) al art. 34³ în redacția propusă de autor are un caracter ambiguu. Prin urmare, pentru a exclude orice echivoc și în scopul asigurării</p>	<p>Precizare</p> <p>Modificarea presupune că detașarea se efectuează cu acordul scris al ofițerului anticorupție și avizul prealabil al directorului Centrului, ceea ce în principiu constituie acordul părților, doar că într-o redacție mai clară.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Alineatul (2) este expus în redacția propusă.</p>	<p>Se acceptă poziția CNA</p> <p>Se acceptă poziția CNA</p>

	comprehensivității și accesibilității normei, se propune expunerea alin. (2) în următoarea redacție: „(2) Interimatul funcției de conducere se realizează de către ofițerul anticorupție care îndeplinește condițiile de bază și cerințele specifice sarcinilor prevăzute în fișa postului aferente funcției pentru care se asigură interimatul și care nu are sancțiuni disciplinare care își produc efecte. Nu se consideră interimat situația în care funcția de conducere este exercitată de către adjunctul titularului funcției în cauză în absența acestuia.”.		
60.	La art. 34 ³ alin. (4) se propune excluderea cuvântului „publice”, în vederea utilizării terminologiei uniforme, conform art. 54 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă	Se acceptă
61.	Se recomandă, de asemenea, revizuirea art. 34 ⁶ în corespundere cu prevederile cadrului normativ, care reglementează regimul juridic al încetării raporturilor de serviciu, în special cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.	Precizare Prevederile articolului 34 ⁶ sunt în corespundere cu prevederile cadrului normativ general care reglementează regimul juridic al încetării raporturilor de serviciu, dar și luând în considerare statutul juridic special al funcției publice, spre exemplu eliberarea are loc dacă ofițerul anticorupție refuză să depună jurământul.	Se acceptă poziția CNA
62.	La pct. 15 din amendament, ce vizează redacția art. 35, se menționează următoarele: La alin. (1) se propune de exclus textul „cumulativ, în serviciul special sau militar, prin contract, în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice”, fiind necesară luarea în considerare la plata indemnizației doar a vechimii de muncă acumulate în cadrul Centrului Național Anticorupție. Astfel, opinăm că în cazul în care funcționarul public cu statut special al Centrului a deținut anterior o funcție cu statut special în cadrul altor entități, acesta urmează să beneficieze de indemnizația respectivă la locul de muncă anterior. Mai mult ca atât, urmează a se ține cont că prevederea propusă va crea și situații când la plata indemnizației de către Centrul Național Anticorupție se ia în considerare vechimea în muncă anterioară, pentru care legislația specială nu prevede plata indemnizației. De exemplu, art. 38 din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne prevede 24 de situații de încetare a raporturilor de serviciu, iar plata indemnizației se efectuează doar în 3 situații din cele 24. Astfel, în 21 de situații de încetare a raporturilor de serviciu, funcționarii cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI) nu beneficiază de plata indemnizației, iar la angajare în cadrul Centrului Național Anticorupție (CNA) se propune ca vechimea respectivă să se ia în considerare la plata indemnizației la	Se acceptă Urmare a ședinței comune de lucru organizată la data de 26.03.2024 cu reprezentanții Ministerului Finanțelor pe marginea prevederilor care implică cheltuieli financiare, s-a convenit că la calcularea indemnizației în cazul eliberării din serviciu, să se ia în considerare vechimea calendaristică realizată în serviciul special sau militar, prin contract, în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice, fără însă a extinde situațiile juridice în care să se acorde indemnizația. Respectiv, prevederile din proiect vor contribui la uniformizarea	Se acceptă

<p>încetarea raporturilor de serviciu a funcționarului public cu statut special, fapt care nu poate fi susținut.</p> <p>Având în vedere că la alin. (1) se propune să se ia în considerare doar vechimea în muncă din cadrul CNA, alin. (2) se recomandă a fi expus în următoarea redacție:</p> <p>„(2) În cazul reangajării funcționarului public cu statut special în cadrul Centrului, acestuia i se va acorda, la încetarea raporturilor de serviciu, indemnizația unică în mărimea cuvenită pentru anii compleți de vechime în Centru după perioada pentru care a fost achitată indemnizația unică anterioară.”. Or, funcționarii publici cu statut special urmează să beneficieze, doar în cazurile expres prevăzute de lege, de o indemnizație în cazul eliberării din serviciu de la angajatorul, cu care raporturile de serviciu încetează, fără a mai fi posibilă ca vechimea în muncă respectivă să se ia în considerare la reangajare fie în aceeași autoritate sau în altă autoritate publică.</p> <p>Cu referire la garanțiile stabilite la art. 35 remarcăm că proiectul extinde situațiile în care se acordă indemnizația unică în cazul eliberării din serviciu.</p> <p>În contextul dat, opinăm că prevederile art. 35 din proiectul de lege, urmează a fi corelate cu garanțiile sociale stabilite altor categorii de funcționari cu statut special, dar și cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Cu titlu de remarcă, funcționarii publici cu statut special din cadrul MAI și din cadrul sistemul administrației penitenciare nu au dreptul la primirea unei asemenea indemnizații în caz de demisie, la expirarea contractului individual de muncă, în caz de transfer la o altă autoritate publică sau în caz de lichidare a subdiviziunii Centrului sau al reducerii statelor de personal.</p> <p>Pentru uniformizarea prevederilor privind baza de calcul utilizată pentru stabilirea indemnizației unice funcționarilor publici cu statut special, sintagma „salarii medii lunare” urmează a fi substituită cu sintagma „salarii lunare”.</p> <p>În subsidiar, întru racordarea la prevederile analogice existente la art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, se propune următoarea redacție a alin. (6) al art. 35:</p> <p>„(6) În cazul lichidării subdiviziunii Centrului sau al reducerii statului de personal al subdiviziunii Centrului, funcționarul public cu statut special care nu poate fi transferat și/sau angajat și este eliberat din funcție, beneficiază de plata unei indemnizații de șomer în mărime de un salariu mediu lunar și a unei indemnizații de eliberare din serviciu calculate în corespundere cu vechimea în serviciu, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în mărime de 2 salarii medii lunare – pentru o vechime de la 2 la 7 ani; b) în mărime de 4 salarii medii lunare – pentru o vechime de la 7 la 15 ani; c) în mărime de 6 salarii medii lunare – pentru o vechime mai mare de 15 ani. <p>Indemnizația de eliberare din serviciu se achită lunar, în termen de 2, 4 sau 6 luni respectiv, de către angajator, începând cu prima zi a lunii următoare celei în care funcționarul public cu statut special a fost eliberat, la prezentarea, pe suport de hârtie sau în format electronic, a extrasului din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate eliberat de entitatea responsabilă.</p>	<p>reglementărilor privind încetarea raporturilor de serviciu și indemnizația acordată în cazul eliberării din serviciu a ofițerilor anticorupție cu prevederile ce vizează protecția socială a funcționarilor publici cu statut special din cadrul (MAI, SIS, SPPS)</p> <p>(art. 47 din Legea nr.134/2008, art.49 din Legea nr.288/2016, art.54 din Legea nr.170/2007).</p> <p>Astfel, art.35 va avea următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 35. Indemnizațiile în cazul eliberării din serviciu</p> <p>(1) Pentru compensarea rigorilor, riscurilor și interdicțiilor din perioada serviciului, la eliberare din serviciul Centrului în temeiul art.34⁶ alin.(2) lit. a) dacă are vechimea în muncă ce acordă dreptul la pensie, sau la eliberare din serviciu în temeiul aceluiași articol și alineat lit. b) d), g) h), ofițerul anticorupție beneficiază de o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică realizată în serviciul special sau militar, prin contract, în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) de la 5 la 10 ani - 5 salarii lunare; b) de la 10 la 15 ani -10 salarii lunare; c) de la 15 la 20 de ani – 15 salarii lunare; d) de peste 20 de ani – 20 de salarii lunare. <p>(2) În cazul eliberării repetate din serviciul special, se acordă indemnizație unică în mărimea care exclude mărimea indemnizației unice primite anterior.</p>	
---	--	--

	<p>Indemnizația de eliberare din serviciu nu se acordă în cazul în care funcționarul public cu statut special are o vechime în serviciu mai mică de 2 ani, beneficiază de pensie pentru vechime în muncă în conformitate cu actele normative speciale, beneficiază de pensie pentru limită de vârstă sau în cazul celor care au dreptul la pensie anticipată conform Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, cărora li se plătește o indemnizație de eliberare din serviciu calculată în conformitate cu prevederile art. 186 alin. (1) lit. a) din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, dar nu mai mică decât un salariu mediu lunar și nu mai mare decât 6 salarii medii lunare.</p> <p>În cazul în care, în perioada de plată a indemnizației de eliberare din serviciu, funcționarul public cu statut special este angajat în serviciul public prin ocuparea unei funcții de demnitate publică, a unei funcții publice sau a unui post din cabinetul persoanei cu funcție de demnitate publică, plata indemnizației menționate încetează începând cu prima zi a lunii calendaristice următoare celei în care funcționarul public cu statut special a fost angajat.”.</p>	<p>(3) Indemnizația unică a ofițerului anticorupție decorat cu distincții de stat în perioada serviciului din cadrul Centrului în funcția de ofițer anticorupție se majorează cu 2 salarii lunare.</p> <p>(4) În caz de deces al ofițerului anticorupție sau de declarare a dispariției lui fără urmă, se acordă indemnizație unică soției (soțului), copiilor sau părinților defunctului/disparutului, iar în lipsa acestora, altor moștenitori, în corespundere cu vechimea calendaristică prevăzută la alin. (1). În cazul în care ofițerul anticorupție decedat sau dispărut a avut vechimea calendaristică în serviciu în funcția de ofițer anticorupție de până la 5 ani, se acordă indemnizație unică în mărimea a 3 salarii lunare”.</p>	
	Amendamentele Lilian Carp		
63.	<p>La punctul 3 din proiect, articolul 21 alineatul (1) se reformulează și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Centrul Național Anticorupție este o autoritate publică autonomă specializată în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile.”</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost completat cu redacția propusă.</p>	Se acceptă
64.	<p>La punctul 7 din proiect, articolul 5 alineatul (1) litera i) va avea următorul cuprins:</p> <p>„i) cooperarea cu partenerii externi de dezvoltare, alte instituții și organizații, atât la nivel național, cât și internațional.”</p>	<p>Se acceptă Articolul 5 alineatul (1) litera i) a fost expusă în redacția propusă.</p>	Se acceptă
65.	<p>Punctul 8 din proiect se expune în redacție nouă:</p> <p>„8. Se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 51. Atribuțiile Centrului Atribuțiile Centrului sunt următoarele:</p> <p>(1) Respectarea strictă a rigorilor din Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și alte acte normative.</p> <p>(2) Elaborarea, coordonarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici de integritate și anticorupție și a proiectelor de acte normative în domeniile anticorupție și de integritate.</p> <p>(3) Efectuarea acțiunilor de prevenire și combatere a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile date în competența sa.</p>	<p>Se acceptă Articolul 5¹ a fost expus în redacția propusă. Totodată, au fost operate modificări potrivit pct. 10 și pct.55 din sinteză.</p> <p>De asemenea, întru asigurarea clarității normei și corelării alineatului (23) cu prevederile articolului 44¹ alineatul (2) din Legea nr.1104/2002, prin care Centrul prezintă anual, până la data de 31</p>	Se acceptă

<p>(4) Constatarea, examinarea și sancționarea contravențiilor atribuite în competența sa.</p> <p>(5) Efectuarea urmăririi penale în cazul infracțiunilor a căror contracarare ține de competența sa.</p> <p>(6) Asigurarea recuperării bunurilor infracționale conform Legii nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale.</p> <p>(7) Efectuarea măsurilor speciale de investigații în conformitate cu legislația, inclusiv în vederea căutării și identificării persoanelor care se ascund de organul de urmărire penală, de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei, în limita competenței Centrului.</p> <p>(8) Primirea și înregistrarea declarațiilor, comunicărilor, sesizărilor și alte informații privind infracțiunile, verificarea acestora în conformitate cu legislația.</p> <p>(9) Efectuarea evaluării integrității instituționale în condițiile Legii nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.</p> <p>(10) Eliberarea cazierelor privind integritatea profesională, la solicitarea conducătorilor entităților publice.</p> <p>(11) Efectuarea analizei operaționale, tactice și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile.</p> <p>(12) Primirea dezvăluirilor de încălcare a legii și examinarea avertizărilor de integritate în condițiile Legii nr.165/2023 privind avertizorii de integritate.</p> <p>(13) Efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative înregistrate în Parlament.</p> <p>(14) Desfășurarea activităților de sensibilizare și educare anticorupție.</p> <p>(15) Asigurarea securității activității și protecției angajaților săi în executarea obligațiilor de serviciu.</p> <p>(16) Asigurarea pregătirii, reciclării și perfecționării cadrelor.</p> <p>(17) Ținerea în conformitate cu legislația a evidenței persoanelor supuse serviciului militar care sunt în serviciul Centrului în calitate de ofițeri anticorupție.</p> <p>(18) Asigurarea accesului, protecției și păstrării informației care constituie secret de stat, bancar și comercial, precum și a altor secrete apărute prin lege, care au devenit cunoscute în executarea atribuțiilor. Această informație poate fi prezentată altor autorități publice în condițiile legii.</p> <p>(19) Culegerea, verificarea, evaluarea, analiza, stocarea, păstrarea, valorificarea informațiilor privind criminalitatea din sfera de competență.</p> <p>(20) Realizarea asigurării tehnice a interceptării comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea mijloacelor de program și/sau a mijloacelor tehnice speciale, instalate sau conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, în scopul contracarării infracțiunilor ce țin de competența sa.</p> <p>(21) Încheierea acordurilor de colaborare cu instituțiile interesate din țară și din străinătate.</p> <p>(22) Asigurarea cooperării cu partenerii externi de dezvoltare, cu organizațiile/instituțiile străine, regionale și internaționale.</p>	<p>martie, raportul privind desfășurarea activității sale. <u>La solicitarea deputaților, directorul poate fi audiat pe marginea raportului de activitate al Centrului în ședință plenară a Parlamentului, cuvintele „în plenul” de la alin.(23) din proiect au fost excluse.</u></p>	
---	---	--

	(23) Prezentarea în plenul Parlamentului anual, până în data de 31 martie, raportul său de activitate pentru anul precedent și publicarea pe pagina web oficială a Centrului.		
66.	La punctul 9 din proiect, cu referire la articolul 6 litera l ²), se propune de completat cuvintele „exercitarea atribuției” cu cuvintele „de investigare.”. Totodată, se propune completarea punctului respectiv cu norme care modifică articolul 6 literele f) și n) din lege, acestea fiind expuse în următoarea redacție: „literele f) și n) vor avea următorul cuprins: „f) să efectueze expertize judiciare și constatări tehnico-științifice, și/sau de altă natură, precum și cercetări ce țin de competența sa, cu specialiști sau experți judiciari proprii, sau să solicite autorităților publice, întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de stat antrenarea de specialiști și experți la verificări sau expertize, la elucidarea unor probleme de specialitate; n) în scopul realizării atribuțiilor stabilite de lege, să țină evidențe speciale, să creeze și să administreze sisteme informaționale și baze de date, cu volumul și în modul determinat de necesitățile activității.”	Se acceptă Redacția finală a art.6 trebuie de examinat în corelare cu pct. 12 și pct.56 din sinteză.	Se acceptă
67.	La punctul 11 din proiect, cu referire la articolul 7 alineatul (1), acesta se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Centrul este o autoritate publică autonomă, constituită din aparat central și subdiviziuni teritoriale.”	Se acceptă	Se acceptă
68.	La punctul 13 din proiect, acesta se completează cu norme care modifică articolul 9 alineatul (1) litera d) din lege după cum urmează: „d) aprobă statul de personal și schema de încadrare a aparatului central și a subdiviziunilor teritoriale în conformitate cu structura și în limitele efectivului aprobate de Parlament;”.	Se acceptă	Se acceptă
69.	La punctul 14 din proiect, cu referire la modificarea propusă la articolul 10 alineatul (1), aceasta se reformulează și se expune în redacție nouă după cum urmează: „alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Conducerea colegială a Centrului este exercitată de către Colegiul Centrului. Din componența Colegiului Centrului fac parte: directorul, adjuncții lui, șefii subdiviziunilor Centrului (cu statut de direcție generală), procurorul-șef al procuraturii care conduce urmărirea penală în cauzele date în competența Centrului sau adjunctul acestuia, conform competențelor, președintele Autorității Naționale de Integritate, un reprezentant al comisiei parlamentare de profil care este și reprezentant al fracțiunii de opoziție, un reprezentant desemnat de Guvern, un reprezentant al sindicatului Centrului și un reprezentant al Consiliului Civil.”	Se acceptă	Se acceptă
70.	Punctul 15 din proiect se reformulează și se expune în redacție nouă după cum urmează: „15. Articolul 11 va avea următorul cuprins: „Articolul 11. Asigurarea informațională și tehnico-materială (1) Pentru realizarea atribuțiilor, Centrul poate să creeze și să exploateze sisteme informaționale, rețele de comunicații electronice, resurse informaționale și baze de	Se acceptă Redacția finală a art.11 a se examina în corelare cu pct. 56 din sinteză.	Se acceptă

	<p>date pe platforme tehnologice proprii, precum și mijloace de protecție a informațiilor.</p> <p>(2) În exercitarea atribuțiilor, Centrul poate accesa gratuit, rețelele de comunicații electronice, informațiile din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către stat și furnizorii de servicii.</p> <p>(3) Centrul elaborează, creează, achiziționează și utilizează mijloace de înarmare și echipare, inclusiv mijloace tehnice speciale și de altă natură, procură armament și folosește armamentul aflat în dotarea Centrului, destinat realizării atribuțiilor, conform nomenclatorului aprobat de Guvern.</p> <p>(4) Centrul achiziționează și introduce pe teritoriul țării mijloace de echipare, programe informatice și softuri, inclusiv a celor tehnice speciale, pentru utilizarea la realizarea activității speciale de investigații.”</p>		
71.	<p>La punctul 16 din proiect, textul propus pentru articolul 12 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 12. Angajații Centrului</p> <p>(1) În cadrul Centrului activează ofițeri anticorupție, funcționari publici, personal contractual, personal de deservire tehnică și personal auxiliar.</p> <p>(2) Ofițer anticorupție este persoana care ocupă o funcție în cadrul Centrului, investită cu drepturi și obligații pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu stabilite în fișa postului, căreia i se acordă grad special, în condițiile prevăzute de prezenta lege. Ofițerul anticorupție este funcționar public cu statut special.</p> <p>(3) În funcție de atribuțiile ce le revin, ofițerii anticorupție fac parte din personalul scriptic sau din cel criptic.</p> <p>(4) Datele despre ofițerii anticorupție identitatea și calitatea cărora constituie secret de stat nu pot fi incluse în resursele informaționale, publice sau în resursele cu accesibilitate limitată ale autorităților publice, ale persoanelor fizice și juridice. La solicitarea Centrului, autoritățile publice, persoanele fizice și juridice sunt obligate să excludă din resursele lor informaționale datele care ar putea dezvălui identitatea și calitatea ofițerului anticorupție.</p> <p>(5) Ofițerii anticorupție a căroră identitate și calitate constituie secret de stat pot folosi, în exercițiul funcției, nume de serviciu codificat. Modul de atribuire și de folosire a numelui de serviciu codificat se stabilește prin act normativ al Centrului.</p> <p>(6) Persoanele cu funcții de demnitate publică din cadrul Centrului, sunt supuse reglementărilor Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, funcționarii publici, sunt supuși reglementărilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, personal contractual, personal de deservire tehnică și personal auxiliar, este supus reglementărilor legislației muncii.</p> <p>(7) Urmărirea penală în privința ofițerilor anticorupție, pentru acțiunile întreprinse în legătură cu exercițiul funcțiunii, este pornită de Procurorul General.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Redacția finală a art.12 a se examina în corelare cu pct. 22 și pct. 57 din sinteză.</p>	<p>Se acceptă</p>

72.	La punctul 18, cu referire la norma propusă pentru articolul 13 alineatul (1) litera d), cuvintele „Ministerului Afacerilor Interne” se substituie cu textul „instituiiei medicale cu care Centrul are încheiat acord;”	Se acceptă Totodată, întru înlăturarea neconcordanțelor proiectului cu prevederile Codului muncii ce vizează perioada de probă, la art. 13 ¹ la alineatul (7), cuvintele „a susținut sau nu perioada de probă” se substituie cu cuvintele „a obținut un rezultat satisfăcător sau nu al perioadei de probă”; iar la alineatul (8), cuvintele „privind susținerea perioadei de probă” se substituie cu cuvintele „pentru perioada de probă”.	Se acceptă
73.	La punctul 22, articolul 19 alineatul (2) se va expune în redacție nouă: „(2) Gradul special următor, precum și gradul special de general-maior, general-locotenent sau general-colonel pentru director se acordă în virtutea funcției deținute, prin decretul Președintelui Republicii Moldova, indiferent de gradul special precedent, precum și de termenul de deținere a acestuia.”	Se acceptă Redacția finală a art.19 alin.(2) a se examina în corelare cu pct. 27 din sinteză.	Se acceptă
74.	La punctul 25, cu referire la norma propusă pentru articolul 23 alineatul (4), textul „Ministerului Afacerilor Interne” se substituie cu cuvintele „instituiiei medicale cu care Centrul are încheiat acord”	Se acceptă	Se acceptă
75.	La punctul 29, acesta se completează cu prevederi care modifică articolul 32 alineatul (3) după cum urmează: „alin.(3) va avea următorul cuprins: „(3) Pentru profesionalism în exercițiul funcțiunii sau pentru alte merite deosebite față de Patrie, angajații pot fi propuși spre decorare cu distincții de stat sau spre acordare de titluri onorifice ale Republicii Moldova în conformitate cu legislația.”	Se acceptă Redacția art.32 a se examina în corelare cu pct. 31 și pc.82 din sinteză.	Se acceptă
76.	La punctul 34: a) la articolul 34 ² alineatul (1) formulat de proiect, acesta se modifică și se propune următorul cuprins: ”(1) Ofițerul anticorupție poate fi detașat, cu acordul scris al acestuia și avizul prealabil al directorului Centrului, la o organizație internațională, misiune diplomatică, autoritate sau instituție publică, pentru o perioadă de cel mult 2 ani. Cu acordul părților, perioada detașării ofițerului anticorupție poate fi prelungită cu încă cel mult 2 ani.” b) articolele 34 ³ și 34 ⁶ se reformulează și se expun în redacție nouă: „Articolul 34 ³ . Interimatul funcției de conducere (1) Exercițarea temporară a unei funcții de conducere vacante sau temporar vacante poate avea loc prin interimatul funcției.	Se acceptă Redacția finală a art.34 ⁶ a se examina în corelare cu pct. 37, 59 și pct. 61 din sinteză.	Se acceptă

<p>(2) Interimatul funcției de conducere se realizează prin asigurarea interimatului de către ofițerul anticorupție care îndeplinește condițiile de bază și cerințele specifice prevăzute în fișa postului aferentă funcției pentru care se asigură interimatul și care nu are sancțiuni disciplinare care își produc efecte. Nu se consideră interimat situația în care funcția de conducere este exercitată de către adjunctul titularului funcției în cauză.</p> <p>(3) Interimatul unei funcții de conducere vacante nu poate depăși 6 luni. Perioada specificată poate fi prelungită cu cel mult 6 luni dacă a fost organizat un concurs și funcția nu a fost ocupată în condițiile legii.</p> <p>(4) În cazul unei funcții de conducere temporar vacante, asigurarea interimatului se dispune până la data expirării termenului de suspendare a raporturilor de serviciu ale titularului funcției, a termenului detașării sau a perioadei pentru care se asigură interimatul unei funcții publice de conducere.</p> <p>(5) Asigurarea interimatului, precum și încetarea acestuia se dispun sau, după caz, se constată prin act administrativ al directorului.</p> <p>(6) Pe perioada asigurării interimatului, funcția persoanei care asigură interimatul este ocupată de către o altă persoană pe o perioadă determinată.”</p> <p>Articolul 34⁶ . Încetarea raportului de serviciu</p> <p>(1) Raportul de serviciu în cadrul Centrului încetează în caz de, eliberare ori deces.</p> <p>(2) Eliberarea poate avea loc:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în caz de demisie; b) pentru limită de vârstă; c) la expirarea contractului individual de muncă; d) la expirarea termenului contractului individual de muncă, încheiat peste limita de vârstă de aflare în serviciul Centrului; e) în caz de transfer în o altă autoritate publică; f) în cazul alegerii într-o funcție electivă în o altă autoritate publică; g) în cazul lichidării subdiviziunii Centrului sau al reducerii statelor de personal în cadrul subdiviziunii Centrului, dacă persoana nu poate fi încadrată în altă funcție de ofițer anticorupție; h) în cazul incapacității de îndeplinire a atribuțiilor constatate prin examen medical efectuat de către instituția medicală cu care Centrul are încheiat acord; i) din cauza necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare, în cazul lipsei unei funcții inferioare vacante, respingerii funcției propuse sau refuzul detașării în temeiul art.342 alin.(5); j) în cazul nesușinerii perioadei de probă; k) în cazul refuzului de a depune jurământul; l) pentru tăinuirea faptelor ce împiedică angajarea în serviciul Centrului sau prezentare, la angajare, a unor informații false; m) în caz de încetare a dreptului de acces la secretul de stat; n) pentru încălcarea gravă sau încălcarea sistematică a disciplinei de serviciu; o) în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.14; 		
--	--	--

	<p>p) pentru comiterea unei infracțiuni și condamnare prin sentință judecătorească definitivă;</p> <p>q) în cazul rămânerii definitive a actului de constatare prin care s-a stabilit emiterea/adoptarea de către angajatul Centrului a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei terțe persoane a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;</p> <p>r) în cazul stabilirii, prin actul de constatare rămas definitiv, a încălcării prevederilor art.16;</p> <p>s) în cazul nedepunerii declarației de avere și interese personale în termenul și în modul stabilite de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, după notificarea inspectorului de integritate conform Legii nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, precum și în cazul refuzului de a depune declarația;</p> <p>t) în cazul dispunerii de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>u) în caz de pierdere a cetățeniei Republicii Moldova;</p> <p>v) în alte cazuri prevăzute de legislație.</p> <p>(3) Nu se admite eliberarea angajatului în timpul aflării lui în concediu de odihnă anual sau concediu medical, în concediu de studii, în perioada concediului de maternitate, concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazului prevăzut la alin.(2) lit.l), o)-u)."</p>		
77.	<p>Punctul 35 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„35. Articolul 35 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 35. Indemnizațiile în cazul eliberării din serviciu</p> <p>(1) Pentru compensarea rigorilor, riscurilor și interdicțiilor din perioada serviciului, la eliberare din serviciul Centrului în temeiul art.346 alin.(2) lit.a)-e), g), h), ofițerul anticorupție beneficiază de o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică realizată cumulativ, în serviciul special sau militar, prin contract, în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice:</p> <p>a) de la 5 la 10 ani – 5 salarii medii lunare;</p> <p>b) de la 10 la 15 ani – 10 salarii medii lunare;</p> <p>c) de la 15 la 20 de ani – 15 salarii medii lunare;</p> <p>d) de peste 20 de ani – 20 de salarii medii lunare”.</p> <p>(2) În cazul eliberării repetate din serviciul special, se acordă indemnizație unică în mărimea care exclude mărimea indemnizației unice primite anterior.</p> <p>(3) Ofițerii anticorupție eliberați din serviciu din diverse motive, cu excepția celor eliberați conform art.346 alin.(2) lit.i)–u), care nu au vechimea în muncă necesară stabilirii pensiei în condițiile prezentei legi li se acordă 3 salarii medii lunare.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Redacția finală a art.35 a se examina în corelare cu pct. 62 din sinteză.</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>(4) Indemnizația unică a ofițerului anticorupție decorat cu distincții de stat în perioada serviciului din cadrul Centrului în funcția de ofițer anticorupție se majorează cu 2 salarii medii lunare.</p> <p>(5) În caz de deces al ofițerului anticorupție sau de declarare a dispariției lui fără urmă, se acordă indemnizație unică soției (soțului), copiilor sau părinților defunctului/dispărutului, iar în lipsa acestora, altor moștenitori, în conformitate cu legislația în vigoare, în mărimea prevăzută de prezentul articol. În cazul în care ofițerul anticorupție decedat sau dispărut a avut vechimea calendaristică în serviciu în funcția de ofițer anticorupție de până la 2 ani, se acordă indemnizație unică în mărimea a 3 salarii lunare”.</p>		
78.	<p>La punctul 36, acesta se va completa cu norme care modifică articolul 40 alineatul (9) după cum urmează:</p> <p>„alineatul (9) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(9) În vederea exercitării atribuțiilor sale de serviciu, ofițerul anticorupție are dreptul să se deplaseze gratuit pe întreg teritoriul țării, în toate tipurile de transport public urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor) și să folosească în exercițiul funcției mijloace de transport personal potrivit reglementărilor stabilite de Guvern. La necesitate, ofițerul anticorupție are dreptul la compensarea cheltuielilor de transport folosit în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.”</p>	Se acceptă	Se acceptă
	Comisia juridică, numiri și imunități		
79.	<p>Urmare a discuțiilor, deputatul în Parlament Olesea STAMATE, a menționat că <i>transferul</i>, poate duce la un dezechilibru în coraport cu angajarea prin <i>concurs</i> ca modalitate de ocupare a funcțiilor de ofițer anticorupție. Fiind un efect al fenomenului migrației salariaților de la o instituție la alta, <i>transferul</i> ar putea deveni opțiunea de bază în ocuparea funcțiilor de ofițer anticorupție. Drept urmare, se necesită instituirea unor reguli specifice în cazul <i>transferului</i>. Astfel este imperios necesar a institui expres în Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție o anumită cotă procentuală la ocuparea funcțiilor de ofițer anticorupție prin <i>transfer</i>. Absența unui astfel de instrument va face ca opțiunea de angajare prin <i>concurs</i> să devină tot mai puțin atractivă și respectiv nu va permite atragerea și menținerea în sistem a unui personal performant.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Întru asigurarea unei previzibilități norme, la art. 12¹ alin.(2) după cuvintele „a concursului” s-a completat cu cuvintele „și a transferului”. Astfel, s-a stabilit că atât procedura de desfășurare a concursului și a transferului se va reglementa printr-un act normativ secundar, aprobat de directorul Centrului.</p>	Se acceptă
	Direcția Generală Juridică a Secretariatului Parlamentului		
80.	Reamintim despre necesitatea respectării art.40 din Legea nr.100/2017, care stabilește expres actele obligatorii ce constituie dosarul de însoțire a proiectului actului normativ.	Se acceptă	Se acceptă
81.	Se atenționează asupra lipsei expertizei juridice și expertizei anticorupție. În conformitate cu art.35 și art. 37 din Legea nr.100/2017 expertizele menționate urmează a fi prezentate obligatoriu, acest fapt fiind solicitat și prin rezoluția Președintelui Parlamentului.	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost supus expertizelor juridice și anticorupție.</p>	Se acceptă
82.	Potrivit lit.e) și lit.f) ale art.21 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege urmează a fi supus consultării publice și avizării de către autoritățile a căror competență are	Precizare	Se acceptă poziția CNA

	<p>tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ [...] și întocmirea sintezei obiecțiilor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile. În acest sens, atenționăm asupra obligativității respectării art.11, art.12 și art.13 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, care stabilesc expres <i>"Consultarea cetățenilor, asociațiilor, altor părți interesate se asigură de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie prin următoarele modalități: dezbateri publice, audieri publice, sondaj de opinie ș.a. [...] Anunțul referitor la desfășurarea ședinței publice va fi plasat pe pagina web oficială a autorității publice, va fi expediat prin intermediul poștei electronice părților interesate, va fi afișat la sediul autorității publice într-un spațiu accesibil publicului și/sau va fi difuzat în mass-media centrală sau locală, după caz, conținând data, ora și locul desfășurării ședinței publice, precum și ordinea de zi a acesteia. Anunțul referitor la desfășurarea ședinței publice se face public cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data desfășurării ședinței. [...] Motivul pentru care nu se consideră necesară organizarea consultărilor publice se aduce la cunoștința publicului prin plasare pe pagina web oficială a autorității publice responsabile de elaborarea proiectului de decizie."</i></p>	Proiectul a fost supus consultărilor publice, inclusiv au fost organizate ședințe de lucru atât la nivelul executivului, cât și pe platforma parlamentară.	
83.	<p>Ghidându-ne de prevederile art.131 din Constituția Republicii Moldova care stabilesc expres că <i>"Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sânt acceptate de Guvern"</i> atenționăm asupra obligativității avizului Guvernului asupra proiectului de lege.</p>	<p>Precizare Prevederile proiectului care presupuneau resurse financiare suplimentare au fost excluse din proiect. Totodată, la data de 26.03.2024 a fost organizată o ședință comună de lucru cu reprezentanții Ministerului Finanțelor pe marginea prevederilor proiectului, astfel fiind susținut proiectul promovat.</p>	Se acceptă poziția CNA
	La Art.I:		
84.	<p>La Pct.2. Art.1 din lege se expune în redacție nouă și prevede domeniul de reglementare al legii. Se remarcă că textul art.1 reproduce textul preambulului legii în vigoare. Pentru a evita dublarea prevederilor se propune excluderea preambulului din lege.</p>	Se acceptă	Se acceptă
85.	Pct.3. se recomandă renumerotarea art.2 ¹ în art.1 ¹	Se acceptă	Se acceptă
86.	<p>Pct.7.: în art.4 se constată ambiguă formularea "misiunea de a reduce corupția", pornind de la faptul că rolul Centrului este prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional. În acest sens, sugerăm autorilor examinarea suplimentară a art.4 și reformularea acestuia în vederea menținerii funcției de bază a Centrului.</p>	Se acceptă	Se acceptă

87.	la art.5 alin.(1) la lit.h) după cuvântul "evaluarea" se va completa cu cuvântul "implementarea".	Precizare Terminologia este utilizată în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.386/2020.	Se acceptă poziția CNA
88.	<p>Pct.8, art.5¹:</p> <p>Conform proiectului examinat, articolul cu privire la atribuțiile Centrului a absorbit prevederile cu privire la obligațiile CNA din legea în vigoare. În nota informativă nu este identificat raționamentul acestei modificări. Mai mult, se constată că un șir de acțiuni expuse drept atribuții de bază ale CNA trebuie să fie prevăzute și reglementate prin acte interne ale CNA (<i>a se vedea alin. (14), (15) și (16)</i>). În această ordine de idei, pentru a respecta principiul clarității legii, se consideră oportună divizarea atribuțiilor și obligațiilor CNA în articole separate, cu indicarea concretă a acestora și diseminarea acțiunilor ce trebuie să se regăsească în actele interne ale Centrului. La fel, considerăm că proiectul de lege nu face o delimitare clară dintre funcțiile de bază a unei autorități publice și atribuțiile acesteia (acțiunile nemijlocit exercitate pentru realizarea funcțiilor de bază), motiv pentru care considerăm judicioasă o examinare suplimentară a art. 5 și 5¹.</p> <ul style="list-style-type: none"> - art.5¹ urmează a fi conformat cerințelor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și regulilor stabilite în Metodologia de tehnica legislative aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr. 3/2022. În acest sens, alineatele articolului trebuie să fie numerotate cu litere. - alin.(1), care instituie respectarea strictă a rigorilor din Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și alte acte normative nu constituie o atribuție a CNA, aceasta fiind o obligație a Centrului. Tot în acest sens, atragem atenția asupra obligației respectării tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. - în alin.(2) se va ține cont de funcția de implementare a actelor normative în domeniile anticorupție și integritate de către CNA, care obligatoriu trebuie să se regăsească în lege; - în alin.(4) după cuvintele "competența sa" se va completa cu textul "în conformitate cu art.401 al Codului Contravențional". - la alin.(13) la final se va completa cu cuvintele "a societății"; - considerăm că prevederile alin.(19) trebuie să se regăsească la categoria obligațiilor CNA. Mai mult, considerăm că prevederile reglementează domeniul "controlului parlamentar al CNA", care este prevăzut în art.44¹ al Legii în vigoare. Întru evitarea dublării prevederilor existente, se propune excluderea alin.(19). 	<p>Se acceptă A se vedea punctul 10 din sinteză.</p> <p>Întru asigurarea clarității normei și corelării alineatului (23) cu prevederile articolului 44¹ alineatul (2) din Legea nr.1104/2002, prin care Centrul prezintă anual, până la data de 31 martie, raportul privind</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă poziția CNA</p>

		desfășurarea activității sale. <u>La solicitarea deputaților, directorul poate fi audiat pe marginea raportului de activitate al Centrului în ședință plenară a Parlamentului, cuvintele „în plenul” de la alin.(23) din proiect au fost excluse.</u>	
89.	Pct.9. Lit.1^a) a art.6 după cuvântul "acces" se va completa cu cuvântul "autorizat". În contextul introducerii lit.1 ^a) și lit.1 ^b) se va ține cont de necesitatea reglementării situațiilor ulterioare a informațiilor și datelor colectate ce au fost accesate și utilizate gratuit (modul de stocare, păstrare, distrugere ș.a).	Se acceptă Textul a fost revizuit ca urmare a recomandărilor înaintate de Guvern în avizul său.	Se acceptă
90.	<p>Pct.10, art.6¹ și art.6².</p> <p>art.6¹. Constatăm că redacția articolului 6¹, referitoare la limitarea acțiunii secretelor apărute de lege este defectuoasă, generând astfel riscul unei aplicări incorecte a legii. Această deficiență deschide calea către posibile abuzuri în utilizarea informației, implicare în mod neadecvat în viața privată a cetățenilor, afectând astfel dreptul acestora de a fi informați cu privire la prelucrarea datelor lor. În acest sens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atenționăm că toată informația prezentată de către furnizorii de date este una confidențială și aceasta poate fi desecretizată numai în conformitate cu legislația. - este necesar de a prevedea expres în lege că persoanele care au luat cunoștință, în virtutea funcției, de anumite informații și date, sunt obligate să păstreze confidențialitatea informațiilor respective, iar orice divulgare neautorizată a acestora atrage răspunderea prevăzută de legislație. - cu referire la interdicția aplicată furnizorilor de date în vederea informării cetățenilor, pledăm pentru informarea persoanelor în privința cărora au fost realizate anumite măsuri de investigare și anchetă, or în cazul depistării încălcării anumitor drepturi, cetățeanul să poată avea dreptul de a ataca în instanță acțiunile Centrului. <p>În această ordine de idei, atenționăm autorii asupra necesității examinării minuțioase a art.6¹ prin prisma Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Legii nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații și alte acte normative ce reglementează accesul la informații.</p> <p>art.6²:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în alin.(1) cuvintele "reducerea răspândirii corupției" se vor substitui cu cuvintele "prevenirea și combaterea corupției"; - în alin.(4) textul "informații atribuite la secret de stat," se vor exclude; - alin.(5) fraza a doua se va expune în redacție nouă: <p><i>"Centrul este obligat să transmită aceste informații autorităților publice competente pentru întreprinderea măsurilor și acțiunilor necesare."</i></p>	<p>Precizare</p> <p>Centrul Național Anticorupție prelucrează date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133/2011, fiind înregistrat, în modul corespunzător, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, cu numărul 0000026, fapt ce confirmă că la nivel instituțional sunt întreprinse toate măsurile și regulile de securitate și protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p>În conformitate cu prevederile art.art.12-18 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr.133/2011, subiectul datelor cu caracter personal dispune de dreptul de informare, dreptul de acces la datele cu caracter personal, dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal, dreptul de opoziție al subiectului datelor cu caracter personal, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale, dreptul de acces la justiție. Este relevant de menționat că Centrul deține toate registrele prevăzute de Legea nr.245/2008.</p>	Se acceptă poziția CNA

91.	Pct.14, art.10, la lit.g ²) cuvintele "în conformitate cu prezenta lege" se vor substitui cu cuvintele "necesare pentru executarea prezentei legi"	Precizare Litera g ²) a fost exclusă din proiect. A se vedea pct.21 din sinteză.	Se acceptă poziția CNA
92.	Pct.16, art.12, în alin.(3) la indicarea actelor normative, se va ține cont de expunerea corectă a elementului structural sau constitutiv al unui act normativ și se va indica denumirea, numărul și prin bară anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat (ex. Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică). Obiecție valabilă pentru tot textul proiectului de lege.	Se acceptă	Se acceptă
93.	Pct.17, art.12¹: Articolul trebuie să fie structurat conform ideilor urmărite, prin urmare, propunem ca alin.(2) să fie alin.(1).	Se acceptă	Se acceptă
94.	Pct.18, art.13: <ul style="list-style-type: none"> în alin.(1) lit.b) cuvintele "de stat" se substituie cu cuvântul "română"; în vederea respectării art.21 "Prezumția nevinovăției" din Constituție, reamintim că "Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale". În acest context, sugerăm reexaminarea necesității includerii lit.i) în art.13. lit.j) stabilește că pentru a fi angajat în cadrul CNA, una din condiționalități este că persoana <i>în ultimii 2 ani nu a fost membru al unui partid politic, al unei organizații social-politice sau al unei organizații interzise de lege.</i> Dacă pentru partidele politice și organizațiile social-politice un termen de 2 ani este unul rezonabil, în cazul organizațiilor interzise prin lege și gradul de pericol ce le caracterizează, considerăm că nu poate exista un termen. la alin.(3), după cuvintele "control special" se completează cu cuvintele "ce include". 	Se acceptă Precizare Reglementări similare se găsesc pentru funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Vamal, Serviciul de Informații și Securitate, etc. Dat fiind că procedura de angajare este una complexă și reieșind din statutul funcției este necesar de a menține această cerințe în cuprinsul proiectului. Considerăm că termenul de 2 ani este unul suficient, iar în cadrul controlului special se identifică toate riscurile. Controlul special este o procedură separată de verificare a candidaților.	Se acceptă Se acceptă poziția CNA
95.	Pct.20, art.15 alin.(1) lit.b), după cuvântul "public" se va completa cu cuvintele ", adoptat prin Legea nr.25/2008", iar cuvintele "aprobat de Parlament" se vor substitui cu cuvintele "aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.185/2022."	Se acceptă	Se acceptă
96.	Pct.21, art.16, alin.(3) se va completa cu lit.g) cu următorul cuprins: "g) să-și exprime public opiniile politice".	Se acceptă	Se acceptă

97.	<p>Pct.22, art.19:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În alin.(2) textul "Gradele speciale de la gradul de general-maior în sus" se vor substitui cu cuvintele "Gradele speciale de general-maior, general-locotenent și general-colonel". - Nu identificăm raționamentul redacției noi a propoziției din alin.(7) care prevede că <i>gradele speciale se acordă numai o dată în perioada de aflare în serviciul pentru care se prevăd grade speciale</i>, fapt cunoscut și incontestabil, fără a fi necesar de a-l prevedea suplimentar în lege. <p>Considerăm că redacția actuală a alin.(7) trebuie menținută în vigoare, or aceasta reglementează clar că gradele speciale pot fi acordate înainte de termen doar o dată în întreaga perioadă de aflare în serviciu.</p>	<p>Precizare A se vedea pct. 27 din sinteză.</p>	Se acceptă poziția CNA
98.	<p>Pct.26, art.26:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la alin.(1), atenționăm că lit.k) propusă pentru completare lipsește; - în alin.(2), pentru un spor de claritate, proiectul va reglementa expres tipul actului normativ aprobat de directorul Centrului, ori varianta actuală a legii instituie „instrucția de serviciu” ca fiind actul ce prevede obligațiile de serviciu ale angajatului. 	<p>Se acceptă</p> <p>Tipul actului normativ, (instrucțiune, regulament) nu are nicio relevanță pentru asigurarea predictibilității și clarității normei.</p>	Se acceptă
99.	<p>Pct.29, art.32, cu referire la stimularea angajaților prin decorarea cu medalii și insigne. În conformitate cu art.2 din Legea nr.1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova "Distincțiile de stat sânt instituite de către Parlament în conformitate cu Constituția Republicii Moldova." Ținem să atragem atenția că distincția Crucea "Pentru merit" clasa I,II și III, Medalia "Veteran al Centrului Național Anticorupție" și Medalia "Pentru cooperare" a Centrului Național Anticorupție sunt instituite fără a avea un act normativ la bază. Sugerăm autorilor examinarea în acest sens a practicii Serviciului de Informații și Securitate, Armatei Naționale și Serviciului Protecție și Pază de Stat (a se vedea Decretele nr.2500/2016, nr.2097/2016 și nr.244/2012), care au aprobat distincțiile militare caracteristice autorității prin Decret al Președintelui Republicii Moldova.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul cuprinde norma că acordarea distincțiilor este reglementată prin act normativ aprobat de directorul Centrului.</p>	Se acceptă
100.	<p>Pct.34:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în alin.(4) a art.34¹ cuvântul "inferior" se va substitui cu cuvântul "superior"; - în alin.(4) a art.34³ cuvintele "se poate realiza" se vor substitui cu cuvintele "se realizează"; - în alin.(1) a art.34⁶ după cuvintele "în caz de" se va completa cu cuvântul "demisie". <p>Dispoziția alin.(2) va avea următorul cuprins "Eliberarea din funcție are loc:" Lit.r) din alin.(2) se va exclude.</p>	<p>Precizare Prevederile sunt în corespundere cu normele art.48 din Legea nr.158/2008</p> <p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă poziția CNA</p> <p>Se acceptă</p>
101.	<p>Întru respectarea art.54 din Legea nr.100/2017 proiectul de lege se va supune unei prelucrări redacționale și ortografice și se va revizui textul acestuia întru ajustarea la exigențele normelor tehnicii legislative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost ajustat potrivit normelor de tehnică legislativă.</p>	Se acceptă
Banca Națională a Moldovei			

102.	<p>Potrivit propunerii de completare a art. 6 lit. e) din proiectul de lege, Centrul Național Anticorupție (în continuare Centru) poate solicita și primi informații, inclusiv cele atribuite la secret de stat, bancar, fiscal, comercial și alte secrete apărute prin lege, în vederea exercitării atribuțiilor de prevenire și analiză a actelor de corupție și a celor conexe. Mai mult, proiectul statuează dreptul Centrului de a avea acces nelimitat la băncile de date, registrele și sistemele informaționale, instituite, posedate și/sau deținute de autoritățile și instituțiile publice (art.6 lit. 1)). În același timp, prevederile art. 62 din proiectul de lege abilitează Centrul să utilizeze informațiile confidențiale obținute potrivit Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (în continuare Legea nr. 1104/2002) în orice alt scop legitim, în conformitate cu atribuțiile Centrului prevăzute în lege, inclusiv să furnizeze aceste informații unor terți (art. 62 alin. (1), (3),(5)). Semnalăm în acest sens că, dreptul Centrului de a primi, nerestricționat, informații ce constituie secret profesional al Băncii Naționale a Moldovei și de a avea acces la băncile de date, registrele și sistemele informaționale, instituite, posedate și/sau deținute de Banca Națională a Moldovei, pe de o parte, cuplat cu dreptul corelativ al Centrului de a furniza aceste informații terților (chiar și în anumite condiții) contravine principiilor internaționale care consacră un regim special și limitat pentru divulgarea informațiilor deținute de o autoritate monetară/de supraveghere financiară. În acest context, menționăm că în virtutea mandatului complex conferit de legiuitor, Banca Națională a Moldovei colectează și deține categorii extinse de informații, de natură confidențială, cu accesibilitate limitată, a căror divulgare poate prejudicia atât interesele private, cât și interesele publice.</p> <p>Operațiunile de colectare și analiză a informațiilor respective, de o granularitate și complexitate deosebită, sunt îndreptate spre asigurarea obiectivului de interes public de menținere a siguranței și solidității sectorului bancar, potrivit standardelor internaționale aplicabile supravegherii bancare (Basel Core Principles for Effective Banking Supervision, 2012, în continuare - Principiile Basel1). Corespunzător, deținerea informațiilor detaliate, precise și actualizate reprezintă o condiție indispensabilă pentru o supraveghere bancară eficientă. Menținerea încrederii furnizorilor de informații în faptul că acestea vor fi utilizate exclusiv în scopuri de supraveghere și nu vor fi accesibile terților constituie premisa esențială pentru consolidarea raporturilor de încredere reciprocă dintre autoritatea de supraveghere și subiecții supravegheați și pentru asigurarea eficienței mecanismelor de supraveghere bancară, fapt reținut și în jurisprudența Curții Europene de Justiție2. Având în vedere considerente similare, și decizia Băncii Centrale Europene din 04.03.2004 privind accesul public la documentele Băncii Centrale Europene restricționează expres accesul la documentele sau informațiile, a căror divulgare poate prejudicia interesul public în ceea ce privește stabilitatea sistemului financiar, scopul inspecțiilor de supraveghere.</p> <p>Principiile Basel prevăd condițiile în care autoritățile de supraveghere pot furniza informații de supraveghere, circumscrise în special cazurilor de furnizare de informații către autoritățile care dețin competențe similare și condiționate de</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A se vedea pct. 12 și pct. 56 din sinteză.</p> <p>Proiectul stabilește expres că solicitarea informațiilor, inclusiv de la Banca Națională se va efectua doar în scopul realizării atribuțiilor sale, și anume de prevenire și combatere a corupției, recuperarea bunurilor infracționale.</p> <p>Solicitarea informațiilor se va efectua potrivit reglementărilor cadrului normativ în vigoare aplicabil categoriilor/regimului de informații solicitate.</p>	<p>Se acceptă</p>
------	--	--	--------------------------

	<p>utilizarea acestor informații doar în scopuri de supraveghere (a se vedea, spre exemplu, Principiul 3 Criteriul esențial 3). În plus, informațiile obținute de la autoritățile competente străine pot fi furnizate de către autoritățile de supraveghere bancară doar cu acordul acelei autorități (Principiul 3, Criteriul esențial 4).</p> <p>În Uniunea Europeană, Directiva 2013/36/UE cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții stabilește condiții precise și limitative în care informațiile confidențiale pot fi divulgate (a se vedea art. 53-62, acestea fiind transpuse în articolele 126-135 din Legea nr. 202/2017 cu privire la activitatea băncilor). Mai mult, corespunderea legislației și practicilor naționale ale statelor-non membre ale Uniunii Europene acestor condiții este supusă evaluării de către Autoritatea Bancară Europeană (În continuare - ABE) și reprezintă o condiție obligatorie pentru încheierea acordurilor de cooperare și schimb de informații de către supraveghetorii bancari din Uniunea Europeană cu supraveghetorii bancari din state nonmembre.</p> <p>În această ordine de idei, consemnăm că legislația națională aplicabilă schimbului de informații de supraveghere a fost supusă evaluării pozitive de către ABE în anul 2018, iar în baza acestei evaluări Banca Națională a Moldovei a încheiat acorduri de cooperare cu unele autorități de supraveghere din Uniunea Europeană și este în proces de negociere a acordurilor corespunzătoare cu autorități din alte state-membre.</p> <p>În continuare, ținem să menționăm că la fel de circumstanțiată este și procedura de prezentare a informațiilor de către Banca Națională a Moldovei organelor de drept. Astfel, în cazul solicitării informației ce constituie secret profesional al Băncii Naționale a Moldovei de către organele Centrului Național Anticorupție, Procuraturii Anticorupție și Procuraturii Generale sau alte organe de drept, este necesară, conform legii, specificarea cauzei penale în legătură cu care se solicită informația respectivă, prezentarea ordonanței motivate a organului de urmărire penală și a mandatului (autorizației) judecătorului de instrucție. La fel, în domeniul asigurării securității naționale, Banca Națională a Moldovei furnizează informații Consiliului Suprem de Securitate, conform unui regim special de furnizare a informațiilor prevăzut de Legea securității statului nr. 618/1995, și anume, în baza unui acord încheiat între Banca Națională a Moldovei și Consiliul Suprem de Securitate (art. 12 alin.(9)).</p>		
103.	<p>Cu referire la potențialul acces al Centrului la băncile de date, registrele și sistemele informaționale, instituite, posedate și/sau deținute inclusiv de autoritățile și instituțiile publice, menționăm că Banca Națională a Moldovei deține baze de date operaționale critice sau care conțin informații cu accesibilitate limitată cum ar fi sistemul automatizat de plăți interbancare (SAPI), soluția informatică de stocare și analiză a plăților efectuate/recepționate în Republica Moldova (SWIFT), sistemele de raportare financiară, de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, etc. Accesul nerestricționat, precum și utilizarea necorespunzătoare a informațiilor conținute în aceste baze de date ar putea duce la riscuri majore de securitate a</p>	A se vedea pct. 12 și pct. 56 din sinteză.	Se acceptă poziția CNA

	<p>datelor, inclusiv la divulgarea neautorizată sau pierderea de informații critice a Băncii Naționale a Moldovei. În acest context, menționăm că Banca Națională a Moldovei administrează independent bazele de date, sistemele informaționale deținute, această independență este crucială pentru menținerea integrității, confidențialității și disponibilității datelor și a resurselor informaționale esențiale pentru funcționarea Băncii Naționale a Moldovei și a sistemului financiar. Pe cale de consecință, atenționăm că prevederile art. 6 lit. 1) din proiectul de lege, care abilitază Centrul să aibă acces necondiționat la băncile de date, registrele și sistemele informaționale deținute de Banca Națională a Moldovei, să solicite informații ce constituie secret profesional și să dezvăluie astfel de informații terților urmează a fi revizuite ținând cont de principiile aplicate la nivel internațional cu privire la procedura de furnizare a informațiilor cu acces limitat de către o autoritatea monetară/de supraveghere financiară și de prevederile cadrului național legal care transpune aceste principii (art. 36 al Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, 126-135 al Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, art. 103 al Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, etc.). Suplimentar celor menționate supra, cu referire la art. 61 alin. (2) din proiectul de lege care prevede că informațiile (documente, înscrisuri, date, etc.) transmise de către furnizorii de date, în scopul prevăzut de Legea nr. 1104/2002, nu constituie divulgare a secretului comercial, fiscal, bancar, profesional și a altor informații oficiale cu accesibilitate limitată sau a datelor cu caracter personal, atenționăm că legislația care guvernează activitatea Băncii Naționale a Moldovei stabilește expres condiții precise și limitative în care informațiile ce constituie secret profesional al Băncii Naționale a Moldovei pot fi divulgate (a se vedea art. 126-135 al Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, art. 36 alin. (4) al Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, art. 103 alin. (4) al Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, etc.).</p>		
	Asociația Obștească Institutul de Drept Cibernetic		
104.	<p>Asociația Obștească Institutul de Drept Cibernetic, aduce în atenția dumneavoastră profunđa îngrijorare privind proiectul de lege cu nr. 476 din 19.12.2023, care propune modificări alarmante la Legea nr. 1104/2002 privind Centrul Național Anticorupție (CNA).</p> <p>Demersul nostru se aliniază preocupărilor exprimate de Asociația pentru Proiecția Vieții Private, accentuând gravitatea situației create de aceste propuneri legislative.</p> <p>Argumente Stringente:</p> <p>Propunerea de a extinde competențele de interceptare ale CNA reprezintă o încălcare flagrantă a dreptului la viața privată, garantat atât de Constituția Republicii Moldova, cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Implementarea unui "stat polițienesc", în care supravegherea devine omniprezentă, este incompatibilă cu valorile democratice fundamentale.</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea pct. 12 și pct. 56 din sinteză.</p> <p>Centrul Național Anticorupție prelucrează date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133/2011, fiind înregistrat, în modul corespunzător, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, cu numărul 0000026, fapt</p>	Se acceptă poziția CNA

	<p>Amendamentul conferă CNA puteri excesive, transformând instituția într-o "supraputere" fără control democratic adecvat. Aceasta subminează principiul separației puterilor în stat și introduce riscul unor abuzuri grave împotriva cetățenilor.</p> <p>Procesul accelerat de promovare a proiectului, lipsa consultărilor cu societatea civilă, experții în drepturile omului și protecția datelor cu caracter personal, absența unei dezbateri publice deschise reprezintă o neglijare gravă a procesului democratic. Aceasta nu doar că subminează legitimitatea proiectului de lege, dar și încalcă principiile fundamentale ale guvernantei transparente și participative.</p> <p>Extinderea arbitrară a competențelor CNA, în modul propus, constituie o amenințare directă la adresa statului de drept, permițând posibile încălcări ale drepturilor omului sub pretextul luptei împotriva corupției. Acest lucru erodează încrederea publică în instituțiile statului și în mecanismele sale de apărare a drepturilor și libertăților individuale.</p> <p>Având în vedere argumentele expuse, solicităm cu fermitate suspendarea imediată a examinării proiectului de lege nr. 476 și reluarea procesului legislativ cu implicarea tuturor părților interesate pentru a asigura că orice modificare a legislației respectă drepturile fundamentale ale cetățenilor și principiile democratice.</p> <p>Este imperativ să se evite adoptarea unor măsuri legislative care ar putea transforma Republica Moldova într-un stat în care supravegherea și controlul devin instrumente de guvernare, în detrimentul libertății și drepturilor individuale.</p>	<p>ce confirmă că la nivel instituțional sunt întreprinse toate măsurile și regulile de securitate și protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p>În conformitate cu prevederile art.art.12-18 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr.133/2011, subiectul datelor cu caracter personal dispune de dreptul de informare, dreptul de acces la datele cu caracter personal, dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal, dreptul de opoziție al subiectului datelor cu caracter personal, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale, dreptul de acces la justiție. Este relevant de menționat că Centrul deține toate registrele prevăzute de Legea nr.245/2008.</p>	
	Asociația pentru Protecția Vieții Private		
105.	<p>Asociația pentru Protecția Vieții Private, intervine către Dvs. cu solicitarea de a suspenda examinarea proiectului de lege cu nr. 476 din 19.12.2023, inclus pe agenda Parlamentului la 15.02.2024 orele 10:00, pentru a fi supus examinării pentru a doua lectură, care vizează modificarea Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție.</p> <p>Considerăm inadmisibilă promovarea cu o viteză exorbitantă a proiectului de lege care a fost înregistrat la 19.12.2023, iar amendamentul care include prin usa din spate a unor prevederi esențiale Centrului Național Anticorupție fiind înregistrat la 26.01.2024 și care urmează a fi votat la 15.02.2024.</p> <p>Pe lângă acest exces vădit de viteză, sesizăm suplimentar următoarele motive esențiale ale adresării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proiectul nu a fost consultat cu societatea civilă și în special, explicarea necesității largirii exorbitante a competențelor Centrului Național Anticorupție, privind: <p>a) Crearea unei autorități suplimentare (decât Serviciul de Informații și Securitate) cu competente în realizarea tehnică a interceptării comunicărilor efectuate prin rețelele de comunicare electronică, deci, vom avea un mecanism de interceptare paralel cu gel gestionat de SIS.</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea pct. 12 din sinteză.</p> <p>Centrul Național Anticorupție prelucrează date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter</p>	Se acceptă poziția CNA

	<p>b) Dreptul de a accesa gratuit orice bază de date publică sau privată cu scopul strategic și tactic;</p> <p>c) Efectuarea unor expertize judiciare și constatări tehnico-stiintifice;</p> <p>d) Acordarea dreptului de a institui propriile registre și sisteme informaționale care vor fi completate cu informații colectate în secret despre persoane fizice și juridice, fără posibilitate de a cunoaște scopul și temeiul legal și legătura de cauzalitate de către persoanele vizate;</p> <p>e) Secretizarea exagerată a identității angajaților CNA dar și ne-includerea acestora în Registrul declarațiilor de avere și interese personale gestionat de Autoritatea Națională de Integritate, Portalul instanțelor de judecată sau oricare alt registru cu acces public sau acces restricționat de stat, astfel, creându-se o perdea opacă prin care se pot fi camuflate abuzuri și ilegalități admise de către acești angajați;</p> <p>f) Pe pagina Parlamentului NU au putut fi identificate avizele autorităților responsabile pentru apărarea drepturilor fundamentale ale omului, precum: Avocatul poporului și Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal dar și celorlalte instituții vizate precum: Ministerul Afacerilor Interne, Procuraturii Generale etc.</p> <p>Menționăm că prevederile prezentului proiect aduc atingere disproporționată dreptului la viața privată a persoanelor, intervine nejustificat în dreptul la proprietate și libera circulație și reprezintă un instrument docil care poate fi utilizat în detrimentul valorilor statului de drept, creându-se în mod clar o Autoritate cu competențe exorbitante de „Supraputere” Cerem manifestarea responsabilă a împuternicirilor delegate de societate în exercitarea mandatului legislativ, prin suspendarea examinării proiectului nominalizat în cadrul ședinței din 15.02.2024, cu realizarea unor dezbateri publice credibile asupra prevederilor proiectului și în special a aspectelor sesizate ca fiind contrare Statului de drept și unei societăți democratice, or, prin acesta cu desăvârșire ne îndreptăm spre instituirea unui Stat polițienesc.</p>	<p>personal nr. 133/2011, fiind înregistrat, în modul corespunzător, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, cu numărul 0000026, fapt ce confirmă că la nivel instituțional sunt întreprinse toate măsurile și regulile de securitate și protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p>În conformitate cu prevederile art.art.12-18 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr.133/2011, subiectul datelor cu caracter personal dispune de dreptul de informare, dreptul de acces la datele cu caracter personal, dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal, dreptul de opoziție al subiectului datelor cu caracter personal, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale, dreptul de acces la justiție. Este relevant de menționat că Centrul deține toate registrele prevăzute de Legea nr.245/2008.</p>	
	Confederația Națională a Sindicatelor		
106.	<p><u>Cu referire la Art. I, pct. 34 din proiectul de lege nr. 476/19.12.2023, prin care se propune completarea Legii nr. 1104-XV din 06 iunie 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție cu art. 34¹ - 34⁶.</u></p> <p>Prin art. 34⁶, care se referă la încetarea raportului de serviciu în cadrul Centrului Național Anticorupție, autorul proiectului de lege propune prin alin. (3), stabilirea interdicției de eliberare a angajatului în timpul aflării lui în concediu de odihnă anual sau concediu medical, în concediu de studii, în perioada concediului de maternitate, concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazului prevăzut la alin. (2), lit. h) din același articol (necorespunderea funcției deținute constatate de</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Alin. (3) de la art. 34⁶ este expus în următoarea redacție:</p> <p>„Nu se admite eliberarea angajatului în timpul aflării lui în concediu de odihnă anual sau concediu medical, în concediu de studii, în perioada concediului de maternitate, concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit</p>	Se acceptă

	<p>comisia de atestare, în cazul lipsei unei funcții inferioare vacante sau respingerii funcției propuse). Or, asemenea excepție nu corelează nici cu dispoziția alin. 4^a al art. 63 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158/2008, nici cu cea a alin. (2) al art. 86 din Codul muncii, care admit încetarea raporturilor de muncă a angajatului/salariatului în timpul aflării lui în unul din concediile enumerate supra, doar în cazul lichidării autorității publice sau a unității (conform Codului muncii).</p> <p>Pe acest motiv, propunem revizuirea alin. (3) al art. 34⁶ cu care se propune a fi completată <u>Legea nr. 1104-XV din 06 iunie 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție</u> în vederea aducerii acestuia în concordanță cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale Codului muncii.</p>	<p>pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) lit. l), o)–r), t), u).”</p>	
	Asociația Națională Companiilor din Domeniul TIC		
107.	<p>Susținem eforturile autorităților publice pentru prevenirea și combaterea corupției, inclusiv prin consolidarea capacității instituționale a Centrului Național Anticorupție (CNA). Totuși, în opinia ATIC, anumite prevederi incluse sau propuse în proiect sunt incompatibile cu dreptul la viața privată și secretul corespondenței prevăzut la art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 28 și 30 din Constituția Republicii Moldova, precum și cu art. 1384 și 1386 Codul de procedură penală.</p> <p>Ne referim la propunerea de completare a art. 6 cu litera l1), inclusă în proiectul de lege inițial, precum și la propunerea suplimentară de modificare a art. 11 alin. (2), formulată de deputatul Lilian Carp, care ar permite CNA „să aibă acces gratuit și să utilizeze băncile de date, registrele și sistemele informaționale, instituite, posedate și/sau deținute de persoanele juridice de domeniul [...] privat și de către persoanele fizice, precum și la informațiile și datele ce se conțin în aceste registre și sisteme informaționale”, precum și „să acceseze gratuit rețele de comunicații electronice, informații din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către [...] furnizorii de servicii”.</p> <p>Conform art. 20 alin. (3) lit. c) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, furnizorii de comunicații electronice sunt obligați să păstreze toate informațiile disponibile, generate sau procesate în procesul furnizării propriilor servicii de comunicații electronice, necesare pentru identificarea și urmărirea sursei de comunicații electronice, identificarea destinației, tipului, datei, orei și duratei comunicației, identificarea echipamentului de comunicații al utilizatorului sau al altui dispozitiv utilizat pentru comunicație, identificarea coordonatelor echipamentului terminal de comunicații mobile și să asigure prezentarea acestor informații organelor împuternicite în condițiile legii.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat, a se vedea pct. 12 și 56 din sinteză.</p> <p>Totodată, este relevant de menționat că Centrul Național Anticorupție este o autoritate publică autonomă specializată în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile, iar referințele la avizele asupra <u>proiectelor de legi</u> care reglementează activitatea Serviciului de Informații și Securitate nu pot fi invocate prezentului proiect de lege, deoarece domeniul de activitate a Centrului este diferit de cel a Serviciului de Informații și Securitate și de activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă desfășurată de către SIS.</p>	Se acceptă poziția CNA

<p>Potrivit Hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) din 08.04.2014, prin care a fost declarată nevalidă Directiva 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15.03.2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE3:</p> <p>[Asemenea date] permit în special stabilirea persoanei cu care a comunicat un abonat sau un utilizator înregistrat și prin ce mijloace, precum și stabilirea duratei comunicației și a locului de unde a fost inițiată aceasta. În plus, cu ajutorul datelor în cauză se poate cunoaște frecvența comunicațiilor abonatului sau ale utilizatorului înregistrat cu anumite persoane într-o perioadă determinată (pct. 26). Considerate în ansamblu, datele respective pot permite deducerea unor concluzii foarte precise privind viața privată a persoanelor ale căror date au fost păstrate, precum obiceiurile din viața cotidiană, locurile de ședere permanente sau temporare, deplasările zilnice sau alte deplasări, activitățile desfășurate, relațiile sociale ale acestor persoane și mediile sociale frecventate de ele (pct. 27). În ceea ce privește dreptul la respectarea vieții private, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, protecția acestui drept fundamental impune, în orice caz, ca derogările de la protecția datelor cu caracter personal și limitările acesteia să fie efectuate în limitele strictului necesar (pct. 52). Astfel, [în ceea ce privește accesul autorităților naționale competente la date și utilizarea lor ulterioară], reglementarea în cauză trebuie să prevadă norme clare și precise care să reglementeze conținutul și aplicarea măsurii respective și să impună o serie de cerințe minime astfel încât persoanele ale căror date au fost păstrate să dispună de garanții suficiente care să permită protejarea în mod eficient a datelor lor cu caracter personal împotriva riscurilor de abuz, precum și împotriva oricărui acces și a oricărei utilizări ilicite a acestor date (a se vedea prin analogie, în ceea ce privește articolul 8 din CEDO, Hotărârea Curții EDO din 1 iulie 2008, Liberty și alții împotriva Regatului Unit, nr. 58243/00, § 62 și 63, Hotărârea Rotaru împotriva României, citată anterior, § 57-59, precum și Hotărârea S și Marper împotriva Regatului Unit, citată anterior, § 99) (pct. 54-55).</p> <p>Conform art. 138/4 și 138/6 Codul de procedură penală, informația menționată mai sus se colectează, cu suportul furnizorilor de servicii de comunicații electronice, care prezintă informațiile solicitate după recepționarea actului de autorizare a măsurii speciale de investigații. Astfel, CNA nu poate avea acces nemijlocit la rețelele de comunicații electronice, sistemele informaționale sau bazele de date în care sunt stocate informațiile respective, care să îi permită să obțină asemenea date de sine stătător, fără suportul furnizorilor de servicii.</p> <p>De remarcat că, în <u>procesul avizării proiectului de lege</u> privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova și a proiectului de lege privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă, Comisia de la Veneția4 a supus criticii prevederi similare cu cele propuse pentru Legea nr. 1104/2002.</p> <p>54. În ceea ce privește culegerea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, prevederea permite o putere nelimitată de a accesa tot felul de</p>		
---	--	--

comunicații electronice, cu sau fără asistența operatorului. De asemenea, SIS nu numai că își stabilește propriile sisteme informatice, ci are și dreptul de a accesa în general, în mod gratuit, sistemele informaționale, rețelele de comunicații electronice, resursele informaționale și bazele de date ale organelor de drept, autorităților publice, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, indiferent de proprietatea acestora. Este de remarcat faptul că, deși această măsură necesită un mandat judiciar, dacă SIS ar fi în poziția de a o efectua fără asistența unui operator, nu ar exista absolut nicio entitate care să constate existența reală a mandatului judiciar. În plus, nu există nicio prevedere ca furnizorii particulari de servicii să conteste sau să atace ordinul de predare a datelor abonaților. Aceste prevederi par a fi în mod clar disproportionale. În comentariile lor, autoritățile au informat că intenționează să precizeze în proiectul de prevedere că accesul se referă doar la sistemele informaționale și bazele de date create și gestionate de stat, astfel încât să excludă sistemele informaționale private ale companiilor. Autoritățile se referă, de asemenea, la mai multe legi și hotărâri de guvern care prevăd ca toate sistemele informaționale să dispună de un mecanism de urmărire a accesului și operațiunilor. Autoritățile au subliniat că SIS împreună cu instituțiile care păstrează aceste baze de date vor stabili reguli interne și vor urmări accesul ofițerilor de informații la bazele de date pentru a exclude arbitrariul. Autoritățile mai notează că „Art. 41 din Legea CI, privind colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice a fost întemeiat pe prevederile identice ale Art. 1344 CPP, care este în vigoare”.

58. În cele din urmă, Comisia de la Veneția este profund îngrijorată de acele prevederi care conferă SIS-ului dreptul de a solicita furnizorilor particulari de servicii să acorde acces gratuit la spațiile și echipamentele lor (bunuri mobile și imobile, alte obiecte și documente), în mod gratuit (deși unele prevederi contradictorii stipulează compensarea costurilor sau a prejudiciului), pe baza unui simplu *acord verbal, fără limitare de timp* (24 de ore, șapte zile pe săptămână). SIS poate solicita, de asemenea, să i se ofere sau să i se acorde acces direct la o cantitate și un tip nelimitat de informații (ceea ce nu poate fi refuzat pe motiv că ar constitui informații restricționate) și într-un termen extrem de strâns (24 de ore). Aceste prevederi sunt în mod clar disproportionale în ceea ce privește atât dreptul de proprietate (Art. 1 Protocol 1, CEDO), cât și protecția datelor (Art. 8 CEDO și Convenția 108+ 10).

Ca urmare a consultațiilor publice care au urmat, prevederile respective din **Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova** au fost reformulate:

Articolul 7. Împuternicirile Serviciului

(1) Pentru realizarea atribuțiilor, Serviciul este în drept:

...

6) să solicite și să primească, în mod gratuit, de la autoritățile publice, alte persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, informațiile necesare pentru exercitarea

atribuțiilor Serviciului. Prezentarea informațiilor cu accesibilitate limitată se realizează în conformitate cu legislația ce reglementează informațiile respective;

Articolul 9. Cooperarea Serviciului cu instituții din țară și din străinătate

...

(3) Pentru desfășurarea activității contrainformative și activității informative externe, precum și pentru realizarea atribuției Serviciului de asigurare tehnică a măsurilor speciale de investigații, prestatorii de servicii poștale și furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, indiferent de tipul de proprietate, sunt obligați:

a) în bază de contract, să pună la dispoziție spații și să asigure condiții tehnice, necesare pentru realizarea de către Serviciu a măsurilor contrainformative, a măsurilor informative externe sau a măsurilor speciale de investigații, asigurate tehnic de către Serviciu, și să prezinte, în acest scop, datele tehnice necesare;

...

d) să asigure accesul liber și operativ al subunității specializate a Serviciului la rețelele proprii de comunicații electronice, prin interfețe dedicate sau alte modalități stabilite între părți, pentru conectarea mijloacelor tehnice speciale destinate realizării măsurilor contrainformative, măsurilor informative externe sau măsurilor speciale de investigații, asigurate tehnic de către Serviciu, și să asigure condițiile tehnice și datele necesare în acest scop, în conformitate cu delimitarea responsabilităților tehnice operaționale între furnizorul respectiv și Serviciu, prevăzute de standardele internaționale sau convenite de către părți;

e) să asigure, permanent și continuu, condițiile tehnice necesare pentru conectarea și funcționarea mijloacelor tehnice speciale destinate realizării măsurilor contrainformative sau informative externe în regim de timp real și în volum deplin, în special în ceea ce privește:

- corespunderea specificației echipamentului furnizorului cu formatul acceptat de mijloacele tehnice speciale, conform standardelor internaționale aplicabile sau convenite de către părți;
- disponibilitatea furnizorului de a conecta mijloacele tehnice speciale via conexiunile fixe sau prin comutator;

f) să ofere suport tehnic Serviciului în vederea realizării atribuțiilor ce îi revin în domeniu și să coopereze cu acesta pentru punerea în aplicare a criteriilor de securizare și auditare a sistemului național de interceptare a comunicărilor;

g) să pună la dispoziția Serviciului serverele de management al interceptării și consolele de administrare și operare pe care le dețin, în vederea asigurării funcției de interceptare legală a comunicărilor;

h) să asigure protecția mijloacelor tehnice speciale, instalate în încăperile furnizorilor, împotriva sustragerii de informații sau accesului neautorizat, în condițiile stabilite pentru protecția echipamentelor furnizorilor. Din partea Serviciului, accesul la încăperile respective este permis exclusiv ofițerilor de

<p>informații și securitate responsabili, desemnați în acest scop de către directorul Serviciului;</p> <p>i) să asigure accesul continuu și nemijlocit al Serviciului la identificatorii tehnici (identificatorul internațional al abonatului mobil (IMSI), numărul de telefon, numărul de serie al cartelei SIM, adresa statică de internet protocol (IP), adresa fizică de prestare a serviciului fix) și la datele de identificare ale abonaților (nume, prenume, IDNP, adresă), dacă acestea sunt cunoscute, prin metodele stabilite de comun acord, în scopul realizării măsurilor contrainformative, măsurilor informative externe. Serviciul asigură înregistrarea detaliată a accesărilor, iar înregistrările sunt protejate împotriva modificării, distrugerii, falsificării, accesului neautorizat și emiterii neautorizate;</p> <p>j) să informeze, prealabil, Serviciul despre orice modificare în rețea care ar putea afecta continuitatea desfășurării măsurilor contrainformative sau informative externe în rețelele de comunicații electronice;</p> <p>k) să informeze Serviciul, cu cel puțin 6 luni înainte, despre orice modernizare sau extindere planificată a rețelelor de comunicații electronice care ar putea afecta continuitatea desfășurării măsurilor contrainformative sau informative externe, a măsurilor speciale de investigații, asigurate tehnic de către Serviciu, în rețelele de comunicații electronice, asigurând condițiile tehnice și datele necesare pentru conectarea mijloacelor tehnice speciale destinate realizării măsurilor respective, în conformitate cu delimitarea responsabilităților tehnice operaționale ale furnizorului și Serviciului, prevăzute de standardele internaționale aplicabile sau convenite între părți.</p> <p>Articolul 26. Asigurarea informațională a Serviciului</p> <p>(1) Pentru realizarea atribuțiilor, Serviciul poate să creeze și să exploateze sisteme informaționale, rețele de comunicații electronice, resurse informaționale și baze de date pe platforme tehnologice proprii, precum și mijloace de protecție a informațiilor, inclusiv de protecție criptografică și tehnică.</p> <p>(2) În exercitarea atribuțiilor, Serviciul poate accesa, în modul stabilit de legislație și gratuit, rețelele de comunicații electronice, informațiile din sistemele informaționale, bazele de date și registrele create de către stat.</p> <p>(3) Serviciul solicită și obține și de la persoanele fizice sau juridice de drept public sau privat date și informații necesare realizării atribuțiilor prevăzute de lege.</p> <p>Ținând cont de cele expuse mai sus, solicităm respectuos revizuirea proiectului de lege menționat mai sus, în vederea asigurării compatibilității acestuia cu normele internaționale și constituționale. Membrii ATIC rămân deschiși să ofere sprijinul necesar în acest sens.</p>		
---	--	--

Lilian CARP
Președintele Comisiei

